

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Minna-Maria Salo

Green Care -toiminta

Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa

Opinnäytetyö
Kevät 2022
Sosionomi (AMK)

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Tutkinto-ohjelma: Sosionomi (AMK)

Tekijä: Minna-Maria Salo

Työn nimi: Green Care -toiminta Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa

Ohjaaja: Mirva Siltakorpi, Lehtori

Vuosi: 2022

Sivumäärä: 52

Liitteiden lukumäärä: 2

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia, käyttävätkö Etelä-Pohjanmaan toimintakeskukset toiminnassaan ammatillisia Green Care -menetelmiä, ja millaisia haasteita ja onnistumisen kokemuksia Green Care -menetelmien käytössä koettiin. Tutkimuskysymyksiksi nousivat: Miten Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa käytetään Green Care -menetelmiä? Millaisia haasteita ja onnistumisen kokemuksia toiminnassa on ilmennyt?

Tämä opinnäytetyö on määrällinen tutkimus, jossa on myös laadullisia piirteitä. Tutkimusaineisto kerättiin sähköisellä Webropol-kyselyllä. Tutkittavana olivat Etelä-Pohjanmaan maakunnassa sijaitsevat kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintakeskukset. Vastaukset analysoitiin pääosin kvantitatiivisilla ja osin myös kvalitatiivisilla menetelmillä.

Tutkimustulokset osoittavat, että alle puolet Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksista käytti toiminnassaan Green Care -menetelmiä. Käytössä on ollut monipuolisesti erilaisia luontoavusteisia, eläinavusteisia, puutarha-avusteisia, ja maatila-avusteisia menetelmiä. Green Care -menetelmien koettiin soveltuvan osaksi toimintakeskusten arkea ja menetelmien koettiin lisäävän asiakkaiden hyvinvointia ja osallisuutta. Vastaajista yli puolet oli kiinnostuneita Green Care -menetelmistä, mutta niitä ei ollut otettu vielä aktiivisesti käyttöön. Haasteena menetelmien käyttöönotossa koettiin muun muassa tiedon puute, kustannukset sekä resurssit.

Tutkimus osoittaa, että Etelä-Pohjanmaalla Green Care -menetelmien käyttö koetaan hyväksi osana kehitysvammaisten päivä- ja työtoimintaa. Toimintakeskuksissa on käytössä monipuolisesti erilaisia Green Care -menetelmiä, joiden hyvinvointivaikutukset on tunnistettu ja tunnustettu. Toiminnan aloittamisessa on vielä haasteita, mutta Green Care -menetelmien käyttöön toimintakeskuksissa on kiinnostusta.

Thesis abstract

Specialisation: Bachelor of Social Services

Author: Minna-Maria Salo

Title of thesis: Green Care Activities in the Activity Centers of Southern Ostrobothnia

Supervisor: Mirva Siltakorpi, Senior Lecturer

Year: 2022

Number of pages: 52

Number of appendices: 2

The aim of this thesis was to study whether the South Ostrobothnia Activity Centers use professional Green Care methods in their activities and what kind of challenges and experiences of success with using Green Care methods were experienced. The research questions were: How are Green Care methods used in the activity centers of Southern Ostrobothnia? What are the challenges and experiences of success in these activities?

This thesis is a quantitative study that has also qualitative features. The research material was collected through an electronic Webropol survey. The employment and daytime activity centers for the intellectually disabled in the province of Southern Ostrobothnia were studied. The responses were analyzed mainly by quantitative and partly also by qualitative methods.

The research results show that less than half of the operational centers in Southern Ostrobothnia use Green Care methods in their activities. There have been a wide variety of nature-assisted, animal-assisted, garden-assisted, and farm-assisted methods in use. Green Care methods were suitable for everyday life in the activity centers, and the methods were felt to increase the well-being and involvement of customers. More than half of the respondents were interested in Green Care methods, but they had not yet been actively introduced. The challenge in implementing the methods was the lack of information, the costs, and resources.

The study indicates that, in Southern Ostrobothnia, the use of Green Care methods is well received as part of the day and work activities of people with intellectual disabilities. The activity centers use a wide range of Green Care methods, the well-being effects of which have been identified and recognized. There are still challenges in starting activities, but there is interest in using Green Care methods in activity centers.

Keywords: Green Care, intellectually disabled, employment- and daytime activity, South Ostrobothnia

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä	2
Thesis abstract	3
SISÄLTÖ	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo	6
1 JOHDANTO	7
2 TUTKIMUKSEN TAUSTA JA TAVOITTEET	8
2.1 Tausta ja aiheen valinta	8
2.2 Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymykset	9
2.3 Tutkimusprosessi	10
2.4 Yhteistyötaho.....	12
2.5 Aiemmat tutkimukset	12
3 GREEN CARE.....	13
3.1 Toiminnan lähtökohdat	13
3.2 Luontohoiva ja luontovoima.....	15
3.3 Luontoavusteiset menetelmät.....	16
3.4 Eläinavusteiset menetelmät	16
3.5 Puutarha-avusteiset menetelmät.....	17
3.6 Maatila-avusteiset menetelmät.....	17
3.7 Ekososiaalinen sosiaalityö	18
4 KEHITYSVAMMAISUUS	19
4.1 Kehitysvammaisuuden määritelmiä.....	19
4.2 Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminta	19
5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	22
5.1 Määrällinen tutkimusmenetelmä	22
5.2 Laadullinen tutkimusmenetelmä ja teemoittelu.....	22
5.3 Tutkimusaineiston keruu ja analysointi.....	23
5.4 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	24
6 TUTKIMUSTULOKSET	27

6.1	Taustatiedot.....	27
6.2	Green Care -menetelmien käyttö	29
6.3	Toimintakeskuksien ammatillinen Green Care -toiminta	30
6.4	Kiinnostus toimintaa kohtaan	34
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	37
8	POHDINTA.....	40
	LÄHTEET	42
	LIITTEET	

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo

Kuvio 1. Opinnäytetyön prosessin kuvaus.	11
Kuvio 2. Green Care -palveluiden ja menetelmien pääluokat.	15
Kuvio 3. Toimintakeskuksien toiminta.	28
Kuvio 4. Ammatillinen Green Care -toiminta.	29
Kuvio 5. Green Care -menetelmien käyttö toimintakeskuksissa.	30
Kuvio 6. Yhteistyö ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa.	31
Kuvio 7. Haasteet Green Care -toiminnassa.	32
Kuvio 8. Onnistumisen kokemukset Green Care -toiminnassa.	33
Kuvio 9. Tietotaso Green Care -ideologista.	34
Kuvio 10. Haasteet toiminnan aloittamisessa.	35

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää Green Care -menetelmien käyttöä Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa. Green Care -menetelmät ovat erilaisia eläin- ja luontoavusteisuuden menetelmiä, joilla pyritään edistämään ihmisten hyvinvointia. Green Care -menetelmiä harjoitetaan tavoitteellisesti, vastuullisesti sekä ammatillisesti. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, [viitattu 5.5.2022].)

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, käyttävätkö toimintakeskukset toiminnassaan ammatillisia Green Care -menetelmiä, ja millaisia haasteita ja onnistumisen kokemuksia Green Care -menetelmien käytössä on koettu. Tutkimuksessa selvitettiin myös, ovatko toimintakeskukset kiinnostuneita ottamaan Green Care -menetelmät osaksi omaa toimintaansa ja millaisia mahdollisia haasteita toiminnan aloittamisessa on ollut.

Etelä-Pohjanmaalla on viime vuosien aikana käynnistetty useita uusia Green Careen pohjautuvia hankkeita, mikä kertoo ihmisten kiinnostuksesta ottaa luonto osaksi ihmisten hyvinvoinnin edistämisessä. Yksi esimerkki onnistuneesta hankkeesta on Green Care tunnetuksi Etelä-Pohjanmaalla! -hanke. Hankkeen päämääränä oli edistää tavoitteellista luontohoiva- ja luontovoimapalveluihin liittyvää yritystoimintaa Etelä-Pohjanmaalla. Hanke toteutti menestyksekkäästi erilaisia tapahtumia, työpajoja ja erilaisia kehittämismateriaaleja. Hankkeessa päivitettiin Etelä-Pohjanmaan Green Care -strategia vuosille 2015–2020. (Green Care Finland, [viitattu 20.4.2022].)

Tämän opinnäytetyön työelämäyhteytenä toimi Green Care palvelumuotoilua ja vahvistuvia verkostoja (PALMU) -hanke. Tutkimuksessa käytettiin pääosin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää ja aineisto kerättiin sähköisellä kyselylomakkeella. Tutkittavina olivat Etelä-Pohjanmaan alueella sijaitsevat kehitysvammaisille suunnatut toimintakeskukset.

Idea tutkia Green Care -toimintaa Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa syntyi tämän opinnäytetyön tekijän kiinnostuksesta Green Care -ideologiaa kohtaan. Tutkimuskohteeksi valikoituivat kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintakeskukset, sillä tekijä on työskennellyt vammaispalveluissa. Tämän opinnäytetyön toivotaan edistävän tietoisuutta Green Care -toiminnasta ja sen käytön mahdollisuuksista kehitysvammatyössä.

2 TUTKIMUKSEN TAUSTA JA TAVOITTEET

Tässä luvussa esitellään tutkimuksen tausta, aiheen valinta, tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymykset sekä yhteistyötaho. Lisäksi esitellään tämän opinnäytetyön tutkimusprosessi. Lopuksi esitellään aiheesta aikaisemmin tehtyjä tutkimuksia.

2.1 Tausta ja aiheen valinta

Valitsin opinnäytetyöni aihepiiriksi Green Caren, koska olen ollut kiinnostunut pitkään kiinnostunut luonnon hyvinvointivaikutuksista ja luontoelementtien hyödyntämisestä sosiaali- ja terveysalalla. Olen lähtöisin pieneltä maatilalta, ja jo sosionomikoulutuksen alusta alkaen minulla on ollut haaveena tulevaisuudessa yhdistää työssäni nämä kaksi osaamisaluetani, maatalous ja sosiaaliala. Opinnäytetyöni aihetta pohtiessani Etelä-Pohjanmaalla oli käynnissä muutamia eri Green Care -hankkeita, ja minulle syntyi halu tehdä oma tutkimus aiheesta.

Green Caren käyttöä sosiaali- ja terveyspalveluissa voidaan lähestyä kestävän kehityksen näkökulmasta. Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa ohjattua yhteiskunnallista muutosta. Yhteiskunnallisten muutosten päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville mahdollisuudet hyvään elämään. Kestävä kehitys voidaan jakaa kolmeen ulottuvuuteen, ekologiseen kestävyyteen, taloudelliseen kestävyyteen ja sosiaaliseen kestävyyteen. Ympäristö, talous ja ihmiset otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. (Ympäristöministeriö, [viitattu 13.4.2022].) Moriggin (2021, 151) mukaan Green Care -toiminta on väylä johdattaa ihmisiä kohti kestävän kehityksen edistämistä. Green Care -alan ammattilaiset harjoittavat liiketoimintamalleja, joiden tavoitteiden ja toiminnan keskipisteessä ovat ihmiset ja sosiaalisen hyvinvoinnin lisääntyminen, taloudellisen voiton kertyminen nähdään vasta toissijaisena asiana. Green Care hyödyttää sekä palveluiden käyttäjiä, että myös paikallisia yhteisöjä, verkostoja ja instituutiota. Green Care perustuu ekologisiin arvoihin, jotka ovat vastoin luonnonvarojen liikakäyttöä. (Moriggi 2021, 151–152.)

Aiheeksi valitsin Green Care -menetelmien käytön Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa. Green Care -menetelmät tarkoittavat erilaisia eläin- ja luontoavusteisuuden menetelmiä, kuten esimerkiksi ratsastusterapia ja sosiaalipedagoginen hevostoiminta, maatilojen

kuntouttava toiminta, sosiaalinen ja terapeutin puutarhatoiminta, sekä ekopsykologian menetelmät (Green Care Finland, [viitattu 25.4.2022]). Idea juuri toimintakeskuksien tutkimiseen syntyi, kun olin juuri hiljattain ollut työharjoittelussa toimintakeskuksessa. Tutkimusalueeksi siis valikoitui Etelä-Pohjanmaan maakunta, johon kuuluu 17 kuntaa. Etelä-Pohjanmaan alueella oli tutkimuksen aikaan 18 toimintakeskusta ja näin ollen otannan määrä tutkimukseen vaikutti riittävältä. Halusin saada ajankohtaista tietoa Green Care -menetelmien käytöstä toimintakeskuksissa, joissa asiakasryhmänä ovat kehitysvammaiset.

2.2 Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia, miten Green Care -menetelmät näkyvät Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksien toiminnassa. Tavoitteena oli selvittää, millaisia mahdollisia haasteita ja onnistumisen kokemuksia toimintakeskuksien Green Care -toiminnassa on ilmennyt. Tarkoituksena oli myös tuottaa ajankohtaista tietoa Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksien Green Care-menetelmien käytöstä ja tunnettavuudesta Green Care -palvelumuotoilua ja vahvistuvia verkostoja (PALMU) -hankkeelle.

Sosiaali- ja terveysalalla ammatillinen Green Care -toiminta on tullut taas tunnetummaksi, ja se alkaa vakiinnuttaa paikkaansa sosiaali- ja terveystaloudissa. Jankkila (2012, 106) luonnehtii Green Caren sosiaalisesti innovatiiviseksi ja mahdollisuudeksi, mikä on noussut uudelleen kasvuun Euroopassa ja Suomessakin. Jankkila mukaan ihmisten lisääntynyt kiinnostus ja arvostus luontoa kohtaan, nykyinen sosiaalinen ja ekologinen tilanne, palvelutuotannon haasteet ja tieteen lisääntynyt kiinnostus luonnon hyvinvointivaikutuksia kohtaan luovat uutta perustaa Green Care -toiminnalle sekä erilaisille luontolähtöisille palvelu- ja yritystoiminnoille sosiaali- ja terveystaloudissa.

Minua kiinnosti tutkia, miten tunnettua Green Care on toimintakeskuksissa ja missä muodoissa sitä toteutetaan. Näistä uusista tiedoista voi olla hyötyä myös palveluntuottajille ja hankkeille, jotka suunnittelevat palvelukokonaisuuksiaan. Alueen toimintakeskukset saavat myös vertailukohtia toimintansa suunnitteluun ja kehittämiseen. Green Care -tietoisuus lisääntyy edelleen jatkuvasti ja kaikki hankkeet ja tutkimukset vievät aina eteenpäin tietoisuuden leviämisessä, kuten myös tämä opinnäytetyö.

Tämän tutkimuksen aiheen yhteiskunnallinen merkitys korostuu siinä, että tutkimus tuo tietoa Green Caren käytöstä toimintakeskuksissa. Tutkimus voi saada toimintakeskukset innostumaan siitä, miten näitä menetelmiä voisi tuoda omaan toimintaan. Tutkimuksen kysely voi toimina herättelijänä tämän toiminnan lisäämiseen. Tutkimus tuo esille mahdollisia haasteita Green Care -menetelmien käytössä Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa. Tietoisuuden lisääntyessä ajan myötä, Green Care -menetelmät toimintakeskusten arjessa mahdollisesti yleistyvät ja tämä taas vaikuttaa myönteisesti asiakkaiden osallisuuteen ja hyvinvointiin. Pyrin tutkimuksellani saamaan tämänhetkisen yleiskatsauksen Green Caren käytöstä Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa, joten tutkimuskysymyksiksi muotoutui:

1. Miten Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa käytetään Green Care -menetelmiä?
2. Millaisia haasteita ja onnistumisen kokemuksia toiminnassa on ilmennyt?

2.3 Tutkimusprosessi

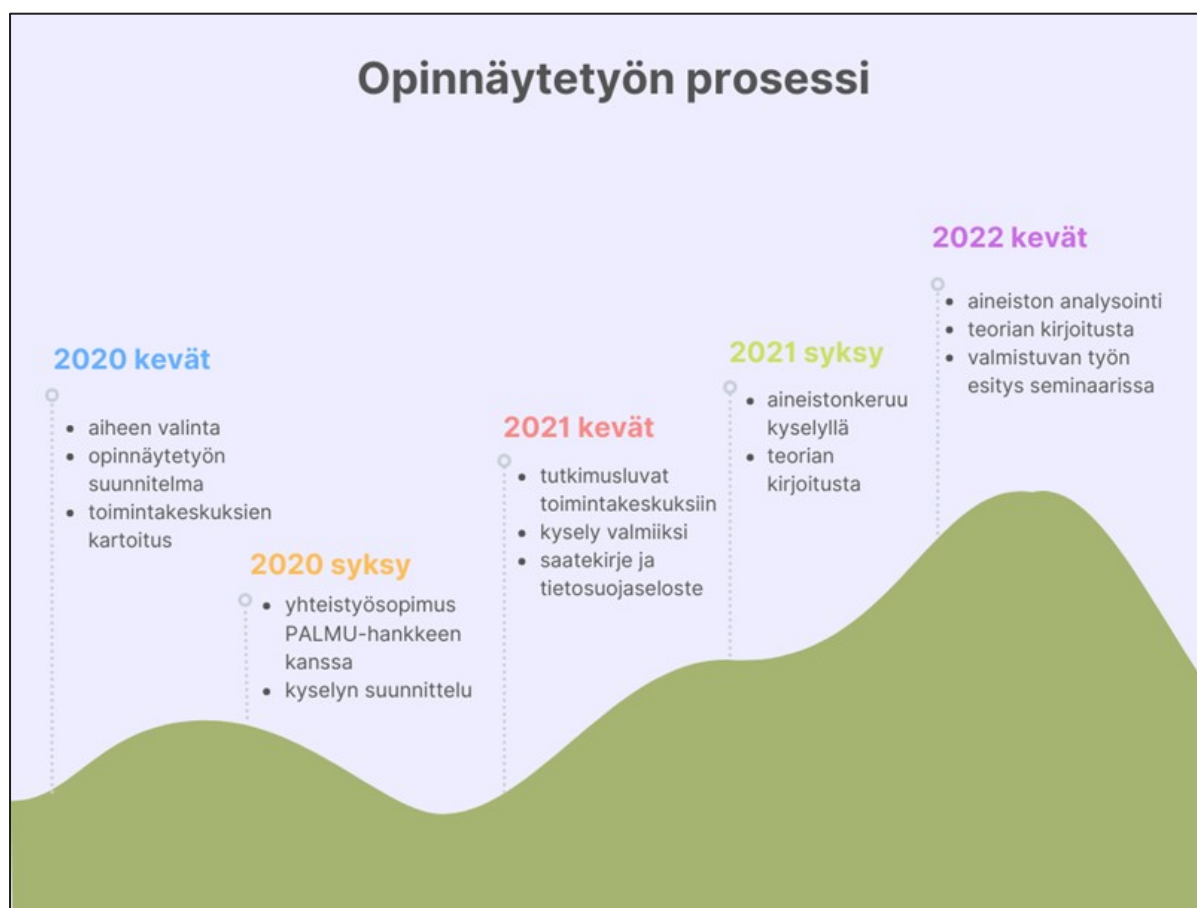
Tämä opinnäytetyöprosessi alkoi tammikuussa 2020. Halusin toteuttaa tutkimuksen Etelä-Pohjanmaalla, sillä aiheesta ei ollut tehty tutkimuksia koko maakunnan käsittävällä alueella toimintakeskuksille. Ensin hyväksyin aiheen ohjaavalla opettajalla. Soitin muutamaan toimintakeskukseen ja kysyin Green Care -menetelmien käytöstä, varmistuakseni siitä, että saan tarpeeksi aineistoa tutkimukseen. Tämän jälkeen aloin laatimaan alustavaa suunnitelmaa. Aloin etsiä tietoa tutkimuksen aihealueista ja perehdyin ohjeisiin tutkimuksen tekemisestä.

Keväällä 2020 otin yhteyttä Palvelumuotoilu ja vahvistuvia verkostoja Green Care -toimintaan (PALMU-hanke) -hankkeeseen ja sovimme yhteistyöstä. Hankkeesta sain apua aiheen rajaamiseen. Huhtikuussa 2020 esitin opinnäytetyöseminaarissa ajankohtaiskatsauksen opinnäytetyöni tilasta. Syksyllä 2020 teimme sopimuksen opinnäytetyöstä työelämätahon kanssa. Syyskuussa esitin opinnäytetyöseminaarissa ajankohtaiskatsauksen. Aloin työstämään tutkimuksen kyselylomaketta.

Keväällä 2021 hain tutkimusluvat Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksiin. Otin yhteyttä kaikkiin tutkittaviin toimintakeskuksiin puhelimitse, esittelin tutkimuksen aiheen ja sain kerättyä yhteystiedot kyselyjen lähettämistä varten. Suurin osa tutkimuslupahakemuksista

hyväksyttiin kesän 2021 loppuun mennessä. Alkusyksyllä 2021 sain työstettyä kyselylomakkeen valmiiksi. Syyskuussa lähetin kyselyt sähköpostilinkkinä toimintakeskuksille. Kyselyn vastausaika oli aluksi reilu viikko. Vastausajan lähestyessä loppua lähetin muistutusviestit heille, jotka eivät olleet vielä vastanneet kyselyyn. Kyselyn vastausaika jatkettiin viikko. Vastausajan loputtua aloin analysoimaan vastauksia.

Tammikuusta 2022 eteenpäin jatkoin tiiviimmin opinnäytetyön viitekehyksen kirjoittamista. Tavoitteena oli esitellä valmistuva työ jo helmikuun seminaarissa, mutta lopulta esitin valmistuvan työn vasta huhtikuun opinnäytetyöseminaarissa. Seminaarin jälkeen viimeistelin opinnäytetyön seminaarissa saadun palautteen perusteella. Kuviossa 1. on esitetty opinnäytetyön prosessi.

Kuvio 1. Opinnäytetyön prosessin kuvaus.

2.4 Yhteistyötaho

Opinnäytetyön yhteistyötahona toimi Palvelumuotoilua ja vahvistuvia verkostoja Green Care -toimintaan (PALMU) -hanke. Hankkeen pääkoordinaattorina toimi Seinäjoen koulutusyhtymä Sedu. Hankkeen toteutusaika oli 1.6.2019-31.12.2021. Hanke sai jatkoaikaa kahteen otteeseen. Rahoittajana toimi Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Hankkeen tarkoituksena oli aktivoida jo olemassa olevia ja aloittelevia Green Care -yrittäjiä verkostoitumaan sekä kehittämään Green Care-toimintaa asiakslähtöisesti palvelumuotoilun keinoin. Hankkeen tuloksiksi tavoiteltiin Green Care-palvelujen ostajien sekä asiakkaiden tarpeiden kartoitusta ja innovointia. Hankkeessa pyrittiin luomaan uusia verkostoja yrittäjien sekä asiakkaiden välille. (Sedu, [viitattu 13.4.2022].) Valitettavasti hanke ei tavoitteistani huolimatta ehtinyt saada haltuunsa tämän opinnäytetyön tuloksia, mutta toivon, että tuloksilla on käyttöä ja merkitystä muille toimijoille.

2.5 Aiemmat tutkimukset

Nea Niemi (2021) on opinnäytetyössään tutkinut maatala-avusteisen Green Care -toiminnan tunnettavuutta ja käyttöä Etelä-Pohjanmaalla. Tutkimuksen kohteena olivat sosiaali- ja terveysalan työntekijät erilaisista yksiköistä. Tutkimusaineistoa kerättiin kyselyn avulla. Niemen (2021) tutkimus osoitti, että Green Care maatala-avusteisuuden tunnettuus ja käyttö on Etelä-Pohjanmaan sote-alan toimijoiden keskuudessa vähäistä. Tutkimuksen mukaan Green Care -menetelmien hyödyntämisestä työssään olivat kiinnostuneet kaikki tutkimukseen osallistuneet.

Anniina Kurikka ja Henna Halunen (2020) tutkivat opinnäytetyössään Green Care -toiminnan vaikuttavuutta mielenterveyskuntoutujille suunnatussa asumisyksikö Mäkikodissa. Laadullisessa tutkimuksessaan he selvittivät asukkaiden ja työntekijöiden kokemuksia luontolähtöiseen toimintaan liittyen. Tavoitteena oli selvittää, miten toiminta vaikuttaa asukkaiden hyvinvointiin ja millainen merkitys sillä on osallisuuden kokemuksessa. Lisäksi tutkittiin, miten ammatillisuus, vastuullisuus ja tavoitteellisuus tukevat toiminnan vaikuttavuutta. Tutkimustulokset osoittivat, että Green Care vaikuttaa positiivisesti asukkaiden kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin tukien toipumisorientaation periaatteita. Ammatillisuuden ja tavoitteellisuuden merkitys toiminnan vaikuttavuudessa nähtiin merkittävänä.

3 GREEN CARE

Green Care on luontoon ja maaseutu ympäristöön tukeutuvaa toimintaa, mikä edistää ihmisten hyvinvointia ja osallisuutta (Green Care Finland, [viitattu 13.4.2022]). Green Care -toiminnan lähtökohtia ovat ammatillisuus, tavoitteellisuus ja vastuullisuus. Hyvinvointia edistävät vaikutukset syntyvät osallisuuden kokemuksen, luonnon vaikuttavuuden ja kokemuksellisuuden kautta. (Korhonen ja Korhonen 2019, 10.)

3.1 Toiminnan lähtökohdat

Ammatillisuus on yksi Green Caren lähtökohdista. Green Care -toimintaa harjoittavan tulee toimia ammattitaitoisesti noudattaen toiminnassaan lakeja, asetuksia ja hyviä tapoja. Green Care -toiminnan tulee olla asiakkailleen laadukasta ja turvallista. Turvallisuus kattaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden. Green Care -toiminnassa käytettävien menetelmien ja toimintaympäristöjen valinta perustuu asiakkaiden tarpeisiin ja tavoitteiden saavuttamista edistäviin valintoihin. Toimintamenetelmät perustuvat kokemus- ja tutkimuspohjaiseen tietoon. Green Care -palveluntarjoajien tulee edistää alalla toimivien hyviä keskinäisiä suhteita ja yhteistyötä. Ammattimainen toimija kehittää ja arvioi jatkuvasti omaa toimintaansa sekä tukee toisia alan ammattilaisia heidän työssään ja ammatillisessa kehittymisessään. (Green Care Finland, [viitattu 19.4.2022].)

Toinen lähtökohta Green Carelle on tavoitteellisuus. Green Care -toiminta on tavoitteellista toimintaa ihmisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Tavoitteet toiminnalle määritetään asiakas kohtaisesti. Tavoitteiden tulee olla konkreettisia ja selkeitä, jotta niiden toteutumista voidaan arvioida. Keskeistä Green Caressa ja toiminnassa on pitkäjänteisyys. Luontoelementtien ja eläinten käyttö toiminnassa ovat perusteltuja tapoja edetä kohti asetettuja tavoitteita. (Verner 2022b.)

Kolmantena Green Caren lähtökohtana on vastuullisuus. Toiminnassa noudatetaan Green Carelle ominaisia arvoja, laatu kriteerejä ja eettisiä toimintatapoja. Eettisten toimintatapojen ja arvojen mukainen toiminta edellyttää ohjaajalta lainsäädännön tuntemista. Toiminnalle ominaisia arvoja ovat luonnon ja eläinten kunnioittaminen sekä sosiaalinen vastuu ja yhteiskunnallinen vastuu. Toiminnalla tähdätään yhteiskunnan, yhteisön ja yksilön hyvinvoinnin edistämiseen. (Verner 2022b.)

Green Caren käsite esiteltiin Suomessa ensimmäistä kertaa Maa- ja elintarviketeollisuuden tutkimuskeskuksessa (MTT) vuonna 2006. Vaikka Green Care -käsite on Suomessa määriteltä vasta 2000-luvulla, on vastaavanlaista toimintaa harjoitettu jo pitkään Suomen historiassa. Luonto on ollut ja tulee olemaan osa suomalaisten hyvinvointia, tiedostettiin sitä tai ei. (Vehmasto 2014, 8.) Jo aikoja sitten luonto on tukenut ihmisten hyvinvointia sosiaali-, terveys- ja kasvatustalouden laitoksissa. Parantolat, mielisairaalat ja vankilat sijoitettiin luonnonkauniille paikoille ja maataloustyöt sekä puutarhanhoito olivat osa asukkaiden arkea. Tällöin ensisijainen tarkoitus oli laitosten elintarvikehuollon toiminen. Hyvinvointivaltion rakentumisen myötä nämä työtehtävät vähenivät valtion laitoksissa, mutta ajatus luontoon tukeutuvien menetelmien tietoisesta hyödyntämisestä on tullut osaksi sosiaali- ja terveyspalveluita. (Soini, Yli-Viikari & Kirveennummi 2011, 330.)

Salovuori (2020, 15) kuvaa Green Care -menetelmiä erilaisina luontoon pohjautuvina menetelminä, joita käytetään kuntoutumisen, hoidon ja voimaantumisen tukena. Pääkäsitteitä ovat luontoavusteiset menetelmät, eläinavusteiset menetelmät, puutarha-avusteiset menetelmät ja maatalo-avusteiset menetelmät. Edellä mainitut menetelmät ovat eniten käytettyjä ja tutkittuja. Luonto ja ympäristö tarjoaa näiden menetelmien lisäksi monia muitakin mahdollisuuksia ja kaikkia luontoon liittyviä harrastuksia voidaan pitää merkittävänä hyvinvoinnin edistämisessä. Kuvio 2. ryhmittelee Green Care -menetelmät eläinavusteisiin, luontoavusteisiin, puutarha-avusteisiin ja maatalo/metsäavusteisiin menetelmiin. Kuviosta 2. käy ilmi myös luontovoima- ja luontohoivapalveluiden erottelu.

Kuvio 2. Luontoon perustuvien Green Care -palveluiden ja toimintamuotojen pääluokat (Hyvärinen ja Vehmasto 2017).

3.2 Luontohoiva ja luontovoima

Luontohoivalla tarkoitetaan ammatillisia hoivan ja kuntoutuksen palveluita, jotka perustuvat luontolähtöisyyteen. Luontohoivapalvelujen tuottaminen edellyttää asianmukaista sosiaali- tai terveysalan koulutusta tai vaihtoehtoisesti yhteistyötä koulutettujen toimijoiden kanssa. Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveysalan lakeja ja säädöksiä. (Suomi, Juusola & Anundi 2016, 9.) Kuviossa 2. nähdään luontohoivan ja luontohoivan luokittelu.

Luontovoima on ennaltaehkäisevää, hyvinvointia ja terveyttä edistävää luontolähtöisyyteen tukeutuvaa hyvinvointi-, kasvatus-, tai harrastuspalvelua. Luontovoiman palvelut ovat tarjolla kaikille, eikä palvelujen käyttäjällä ole välttämättä tarvetta ammatilliselle kuntoutukselle. Luontovoiman palveluihin osallistumisen tavoitteena on osallistujan yleisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, mutta lisäksi palveluilla voi olla kuitenkin laajaa yhteiskunnallista merkitystä kuntoutuksen ja hoivan tarpeen ennaltaehkäisyssä. Palveluiden tuottajilta ei

vaadita sosiaali- ja terveysalan koulutusta. Toiminnassa tulee noudattaa kunkin palveluntuottaja-alan lakeja ja säädöksiä. (Green Care Finland, [viitattu 18.4.2022].)

3.3 Luontoavusteiset menetelmät

Suomen luonnossa voidaan toteuttaa monipuolisesti erilaista luontoavusteista toimintaa. Luontoavusteista toimintaa voi harjoittaa maalla, metsissä ja vesistöissä. Luonnon erilaiset elementit ja materiaalit mahdollistavat erilaiset elämykset ja aistikokemukset sekä vuorovaikutuksen luonnon kanssa. Luontoavusteisuutta voidaan käyttää myös soveltaen sisätiloissa. Luontokokemuksia voidaan tuoda sisätiloihin hyödyntämällä luontomateriaaleja sekä käyttämällä ääntä, kuvia ja videoita. Esimerkiksi aistihuoneet ovat hyvä keino tuoda luontokokemuksia sisätiloihin. (Luonnonvarakeskus, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos & Green Care Finland 2018, 4.)

Hyvinvointivaikutusten näkökulmasta keskeisenä nähdään luontoympäristöjen elvyttävät ja rauhoittavat vaikutukset. Tutkimuksien mukaan luonto vaikuttaa ihmiseen fysiologisesti, muun muassa alentaen sykettä, verenpainetta, hengitystiheyttä, stressihormonien määrää ja helpottaen lihasjännityksiä. Luonnon vaikutuksesta mieliala paranee ja myönteiset tunteet lisääntyvät. (Yli-Viikari 2022, 13.)

3.4 Eläinavusteiset menetelmät

Eläinavusteisissa menetelmissä eläimellä on keskeinen rooli toiminnassa. On tutkittu, että pelkästään jo eläimen läsnäolo voi edistää ihmisten hyvinvointia ja terveyttä. Eläinavusteinen toiminta voi sisältää eläinten kanssa vuorovaikutuksen harjoittelua, eläinten hoitoa tai eläin voi toimia väylänä ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Eläinavusteista terapiaa on esimerkiksi sosiaalipedagoginen hevostoiminta ja erityisopetuksessa käytettävät koirat. (Hautamäki ym., 5–6.)

Salovuoren (2020, 71) mukaan eläinten kohtaamisen, yhteisten kokemusten ja esimerkiksi eläinten hoidon opettelun myötä ihmiset voivat kokea rauhoittumista ja positiivisia tunteita. Hän jatkaa, että eläimiä voisi kuvata elämänvoiman herättäjinä. Eläimet usein nostavat ihmisissä esille iloa sekä positiivisia mielikuvia ja muistoja. Eläimet rohkaisevat liikkeelle

passiivisiakin ihmisiä, ja joskus jopa pitkään puhumattomina olleet ihmiset voivat alkaa hakea sanoja ja kontaktia vuorovaikutuksessa eläinten kanssa. Eläimet tarjoavat mahdollisuuden kosketukseen sekä osoittaa hellyyttä ja huolenpitoa. Eläinten hoivaaminen ja huolenpito avaa mahdollisuuden vastuun kantamisen harjoitteluun. Eläinten hoitaminen mallintaa myös jokaiselle ihmiselle itselleen tavanomaisia asioita, kuten ravinto, puhtaus ja lepo. (Salovuori, 2020, 71.)

Eläimet ovat Green Care -toiminnassa yhteistyökumppaneita, eivätkä vain käyttöesineitä. Ammattilaisten tehtävänä on huolehtia eläinten hyvinvoinnista, turvallisuudesta, viihtyvyydestä. Toiminnassa tulee noudattaa eläinsuojelulain ja asetusten vaatimuksia. Henkilön, joka käyttää eläimiä työssään, on omattava riittävät tiedot eläimistä sekä niiden hyvinvoinnin vaatimuksista, hoitamisesta ja kouluttamisesta. (Green Care Finland, [viitattu 19.4.2022].)

3.5 Puutarha-avusteiset menetelmät

Puutarha-avusteisuus on menetelmä, joka pyrkii kasvien ja puutarhanhoidon avulla edistämään ihmisten hyvinvointia ja tukemaan sekä ylläpitämään toimintakykyä. Perimmäisenä tarkoituksena on ihmisen ja luonnon välinen vuorovaikutus. Puutarhan terapeuttiset vaikutukset voivat lisätä ihmisten hyvinvointia myös passiivisessa osallistumisessa. (Suomi ym. 2016, 110–111.)

3.6 Maatila-avusteiset menetelmät

Maatila-avusteisia menetelmiä voidaan harjoittaa maatilalla. Maatilaympäristön toistuvat rutiinit ja toiminnallisuus on koettu soveltuvan hyvin erilaisten ryhmien toimintaan. Muun muassa kehitysvammaiset, mielenterveyskuntoutujat, koululaiset ja päiväkotiryhmät on todettu hyvin soveltuviksi asiakasryhmiksi maatilalle. Maatilan arjessa asiakkaat oppivat vastuullisuutta ja oma-aloitteisuutta sekä näkevät konkreettisesti oman työnsä jäljen. Maatilaympäristössä toteutettavan toiminnan on todettu soveltuvan hyvin henkilöille, jotka nauttivat fyysisestä työstä ja viihtyvät luonnossa. (Green Care Finland, [viitattu 30.12.2021].)

Englantilaisessa tutkimuksessa Leck, Upton ja Evans (2015) tutkivat hoivamaatilatoiminnan vaikutuksia aikuisten hyvinvointiin ja terveyteen. Tutkimuksesta selviää, että

maatilatoimintaan osallistuminen lisäsi osallistujien positiivisia tuntemuksia, ja asiakkaat kokivat itsensä hyödyllisiksi sekä työnteon mielekkääksi. Maatilaympäristö koettiin rauhoittavaksi ja yhteisöllisyys merkittäväksi. Tutkimustulosten mukaan maatila-avusteiseen toimintaan osallistuminen voi parantaa mielialaa ja vähentää ahdistusta. Edellä mainittujen psyykkisten terveyshyötyjen lisäksi toiminta maatilaympäristössä edistää fyysistä hyvinvointia, kuten kohottaa kuntoa ja ylläpitää toimintakykyä.

3.7 Ekososiaalinen sosiaalityö

Ekososiaalisen sosiaalityön rakenteellisen sosiaalityön viitekehyksessä esille tuominen on merkityksellinen näkökulma tämänhetkisessä maailmantilanteessa. Nykypäivän globaalit ympäristöongelmat ja kestävien ratkaisujen saavuttaminen vaativat myös sosiaalityötä uudistumaan. Perinteisesti sosiaalityön suhde ympäristöön on käsittänyt sosiaaliset suhteet ja sosiaalisen ympäristön, minkä takia on pitkään sivuutettu sosiaalityön suhde ympäristöongelmiin ja ihmisten luontosuhteeseen. Ekososiaalinen näkökulma osana Green Care -toimintaa palauttaa ihmiset tarkastelemaan sosiaalista todellisuuttaan heidän luonnollisissa ympäristöissään. (Kokkolan yliopistokeskus Chydenius 2022.)

4 KEHITYSVAMMAISUUS

Kehitysvammaisuus tarkoittaa henkilön haasteita oppia uutta ja ymmärtää asioita. Suomessa elää arvioiden mukaan 40 000–50 000 ihmistä, joilla on kehitysvamma tai muita samantyyppisiä piirteitä. Kehitysvamman syytä ei aina pystytä selvittämään. Syitä kehitysvammaisuudelle voi löytyä syntymää edeltävistä tapahtumista, synnytyksen aikana tapahtuneista vaurioista tai erilaisista sairauksista lapsuusiässä. (Tukiliitto, [viitattu 15.3.2022].)

4.1 Kehitysvammaisuuden määritelmiä

Suomessa kehitysvammaisuuden lääketieteellisenä määritelmänä voidaan käyttää WHO:n ICD-10-tautiluokitusta. Tautiluokituksen mukaan älyllinen kehitysvammaisuus on tila, jossa mielen kehitys on estynyt tai epätäydellinen. Tyypillisesti erityisesti kehitysiässä ilmaantuvat taidot, kuten motoriset, kielelliset, älylliset ja sosiaaliset kyvyt ovat kehitysvammaisella henkilöllä heikosti kehittyneitä. Älylliseen kehitysvammaisuuteen voi mahdollisesti liittyä myös muita ruumiillisia tai henkisiä häiriöitä. (Duodecim 2021.) Huomioitavaa on, että ruumiilliset vammat eivät suoraan viittaa henkilön olevan älyllisesti kehitysvammainen.

Kehitysvammaisuuden toiminnallista määritelmää edustaa American Association on Intellectual and Developmental Disabilities -järjestön (AAIDD) määritelmä. AAIDD:n mukaan kehitysvammaisuus saa alkunsa henkilön ollessa alle 18-vuotias. Määritelmä kuvaa kehitysvammaisuuden olevan rajoittuneisuutta sekä älyllisissä toiminnoissa että adaptiivisessa käyttäytymisessä, mikä ilmenee sosiaalisissa, käytännöllisissä ja käsitteellisissä taidoissa. (Tuominen 2021, 4–5.) AAIDD:n määritelmän mukaan kehitysvammaiselle henkilölle on ominaista huomattavasti keskimääräistä alempi älyllinen suorituskky, älykkyydosamäärä on usein alle 70–75 (Kaski, Manninen & Pihko 2012, 16).

4.2 Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminta

Työ- ja päivätoimintakeskuksissa järjestetään päiväaikaista toimintaa erityistä tukea tarvitseville henkilöille. Toiminta ja sen ympärille koottavat palvelut toteutetaan mahdollisimman asiakaslähtöisesti. (Tukiliitto, [viitattu 22.03.2022].) Päivä- ja työtoiminta sekä työllistymistä tukeva toiminta ovat sosiaalihuollon palvelukokonaisuus, jolla pyritään edistämään

vammaisten ihmisten osallisuutta yhteiskunnassa ja mahdollisuutta työllistyä tulevaisuudessa. Tällä hetkellä palveluja tuottavat kunnat, erityishuollon kuntayhtymät ja yksityiset palvelun tuottajat. Päivätoimintaa järjestetään ensisijaisesti vammaispalvelulain perusteella. Vammaispalvelulaissa vaikeavammaiseksi työkyvyttömäksi henkilöksi määritellään henkilö, jolla “ei vamman tai sairauden aiheuttaman erittäin vaikean toimintarajoitteen vuoksi ole edellytyksiä osallistua vanhan sosiaalihuoltolain mukaiseen tarkoitettuun työtoimintaan” ja “toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin.” Kehitysvammalain perusteella järjestetään päivätoimintaa henkilöille, jotka eivät ole vammaispalvelulain mukaiseen päivätoimintaan oikeutettuja. Uuden sosiaalihuoltolain perusteella päivätoimintaa voidaan järjestää myös osana sosiaalista kuntoutusta. (THL 2019.) Työtoiminta järjestetään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella (THL 2022).

Päivätoiminta tähtää kehitysvammaisille kuntouttavaan, osallistavaan ja mielekkääseen päiväaikaiseen toimintaan. Päivätoiminnan tulisi tarjota mielekäästä toimintaa ja vammaisen henkilön omien toiveiden ja tarpeiden tulisi määrätä sen sisältöä. Päivätoiminta toimintakeskuksissa sisältää nykyään esimerkiksi ruoanlaittoa, kädentaitoja, liikuntaa, keskustelua, retkeilyä, luovaa toimintaa sekä sosiaalisten taitojen harjaannuttamista. Kehitysvammaisten päivätoiminta on kehittymässä entistä asiakaslähtöisemmäksi, kohti yksilöllisten tarpeiden huomiointia. (Vernerinen 2021.) Työtoiminta on ominaisuuksiltaan hyvin samankaltaista kuin päivätoiminta, sisältäen myös esimerkiksi alihankintatöitä, kiinteistönhuoltoa, siivousta tai keittiötyöskentelyä (Vernerinen 2022a).

Green Caren tultua taas entistä vahvemmin osaksi sosiaali- ja terveysalan asiakasryhmien palveluita, on Green Care -menetelmien todettu soveltuvan kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintaan. Voidaan todeta, että Green Caren ideologia linkittyy vahvasti työ- ja päivätoiminnan periaatteisiin, joissa korostuvat osallisuus, yhteisöllisyys, merkityksellinen tekeminen sekä elämänhallinnan ja kuntoutumisen tukeminen.

Green Care on kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnassa todettu toimivaksi menetelmäksi edistää kehitysvammaisten henkilöiden kokonaisvaltaista hyvinvointia ja toimintakykyä. Green Caren on huomattu esimerkiksi vahvistavan itsetuntoa, ja auttavan ihmistä löytämään sekä käyttämään omia vahvuuksiaan. Kokemuksien mukaan se tuo elämään merkityksellistä ja mielekäästä tekemistä. Green Care toiminnallisuudessaan edistää fyysistä terveyttä sekä toimintakykyä. Green Care -toiminnan on havaittu parantavan keskittymiskykyä

ja vähentävän haastavaa käyttäytymistä. (Osallisuutta luonnosta! Green Care -toiminta kehitysvammaatyössä, [viitattu 22.4.2022].)

Green Care-menetelmät voidaan tuoda monin tavoin osaksi toimintakeskuksien arkea. Sanna Kärkkäinen (2017) toteutti opinnäytetyönään luontoavusteisen aistihuoneen kehitysvammaisten päivätoimintaan. Opinnäytetyö toteutettiin eteläkarjalaisessa sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän vammaispalvelujen toimintakeskuksessa, jossa järjestetään päiväaikaista työ- ja päivätoimintaa vammaispalvelujen asiakkaille. Tutkimustulosten mukaan luontoavusteinen aistihuone tuo luontokokemuksen esteettömästi kaikille saavutettaviksi, ja päivätoiminnan asiakkaat kokevat luontoelementit mielekkäiksi aistityöskentelyssä.

Green Care -toimintaa voidaan järjestää päivä- ja työtoiminnan asiakkaille myös toimintakeskuksien ulkopuolella. Etelä-Pohjanmaalla sijaitsevassa Ylihärmässä Kosolan tilalla järjestetään kehitysvammaisille maatila-avusteista Green Care päivätoimintaa. Maatila-avusteisen päivätoiminnan tavoitteena on asiakkaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn tukeminen. Maatilalla toteutettu päivätoiminta on sisältänyt esimerkiksi eläinten hoitamista yhdessä isäntäväen kanssa. (Aho & Jyllilä 2017.)

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tässä luvussa käsitellään tutkimuksen toteutusta. Tutkimuksessa on käytetty sekä laadullista että määrällistä tutkimusmenetelmää. Lopuksi käsitellään tutkimuksen eettisyyttä ja luotettavuutta.

5.1 Määrällinen tutkimusmenetelmä

Tässä opinnäytetyössä käytetään kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Kvantitatiivista tutkimusmenetelmää tässä tutkimuksessa edustaa aineistonkeruu kyselylomakkeella ja aineiston analysointi numeraaliseen muotoon. Vilkan (2007, 14) mukaan kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusmenetelmä kuvaa ja tulkitsee asioita ja ilmiöitä mittaamalla, ja sen tuloksena saadaan lukuarvoja sisältävä tutkimusaineisto, jota analysoidaan tilastollisin analyysimenetelmin. Kvantitatiivisen tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti edellyttää, että tutkimuksen otos on riittävän suuri ja edustava. Määrällisessä tutkimuksessa käytetään aineistonkeruutapana useimmiten kyselyä. (Heikkilä 2014, 7.)

5.2 Laadullinen tutkimusmenetelmä ja teemoittelu

Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2009, 161) kertovat laadullisen tutkimuksen lähtökohdan olevan todellisen elämän kuvaaminen. Avoimien kysymysten koettiin rikastuttavan pääosin määrällistä tutkimusaineistoa, joten tämän opinnäytetyön kyselylomakkeessa oli myös kaksi avointa kysymystä. Avoimilla kysymyksillä haluttiin saada myös vastaajien omia ajatuksia kuuluviin, mitä kyselyn laatija ei välttämättä ole huomannut kysyä. Avoimet kysymykset analysoitiin teemoittelemalla. Teemoittelu tarkoittaa tutkimusaineiston pilkkomista pieniin osiin, joista sitten vertaillaan, miten usein samat teemat toistuvat (Tuomi & Sarajärvi 2009, 65–66, 93).

Opinnäytetyön kyselylomakkeeseen haluttiin lisätä myös muutama avoin kysymys, jossa vastaajat saivat vasta kysymykseen omin sanoin. Kyseessä on tällöin kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimusmenetelmä. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään löytämään vastauksia muun muassa kysymyksiin miten ja miksi (Vilkkä 2015). Tässä opinnäytetyössä kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä syventää kvantitatiivisen analyysin numeerisia tuloksia.

5.3 Tutkimusaineiston keruu ja analysointi

Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeella (liite 1). Ojasalon ym. (2015, 121) mukaan kyselyllä voidaan kerätä tutkimusaineisto, jossa suurelta määrältä ihmisiä voidaan kysyä monia asioita. Tässä tutkimuksessa päädyttiin keräämään tietoa sähköisellä Webropol-kyselyllä. Ojasalo ym. (2015,128) kertoo, että sähköisesti tehtyjen kyselyjen vahvuuksia ovat nopeus, vaivattomuus ja edullisuus. Aineistonkeruumenetelmää valittaessa arvioitiin, että sähköinen kysely olisi vaivattomin ja nopein vaihtoehto myös vastaajien näkökulmasta.

Tämän opinnäytetyön sähköinen kysely sisälsi 14 kysymystä. Kysely sisälsi viisi monivalintakysymystä sekä viisi suljettua kysymystä, joihin vastaaja sai valita yhden vastausvaihtoehdon. Lisäksi kysely sisälsi neljä avointa kysymystä. Heikkilän (2014, 35) mukaan kyselyssä avoimilla kysymyksillä voidaan saada vastauksia, joita etukäteen ei ole välttämättä osattu odottaa. Sähköisten kyselyjen kulkua voi mukauttaa, jolloin vastaajan antamat vastaukset vaikuttavat siihen, mitä kysymyksiä vastaajalle seuraavaksi tulee. Tässä kyselyssä oli yksi kysymys, jonka vastausvaihtoehdon perusteella oli vaikutus vastaajan seuraaviin kysymyksiin.

Tutkittavia lähestyttiin etukäteen puhelimitse ja kysyttiin halukkuudesta osallistua kyselyyn. Samalla puheluissa esiteltiin aihe ja saatiin yhteystiedot, mihin kysely voidaan lähettää. Henkilökohtaisella yhteydenotolla saatiin myös mahdollisesti herätettyä kiinnostus vastata tulevaan kyselyyn, ja vastaanottajat saivat jo etukäteen tietää, että heille ollaan lähettämässä kyselyä. Sähköinen kyselylomake (Liite 1.) ja saatekirje (Liite 2.) lähetettiin sähköpostilla vastaanottajille 30.09.2021. Sähköinen kyselylomake toimitettiin henkilökohtaisena sähköpostilinkkinä. Kyselyn vastaanotti 13 henkilöä. Kyselylle annettiin vastausaikaa 8.10 saakka, eli vastausaika oli 9 päivää. Vastausajan melkein loputtua kyselyyn oli tullut vasta muutamia vastauksia ja kyselyn vastausaikaa päätettiin jatkaa. Kyselyn viimeisenä aukiolopäivänä lähetettiin muistutusviesti ja vastausaikaa jatkettiin yhdellä viikolla. Viimeisen viikon aikana jatkoajalla kyselyyn saatiin vielä lisää vastauksia. Vastauksia kyselyyn saatiin yhteensä 11.

Kyselyn vastauksia analysoitiin käyttämällä Webropol-ohjelman työkaluja ja Microsoft Excel-taulukkolaskentaohjelmaa tietojen jalostamiseen. Kyselyn vastauksista muodostettiin kaavioita ja diagrammeja avaamaan kyselyn tuloksia. Avoimia kysymyksiä analysoitiin teemoittelemalla. Avoimien kysymysten vastaukset pilkottiin osiin etsimällä samankaltaisuuksia,

jotka merkittiin värikoodaamalla. Värikoodauksen tulokset ryhmiteltiin esiin nousseisiin teemoihin, jotka avataan kirjallisesti tämän opinnäytetyön tulososiossa.

5.4 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tutkimus voi olla eettisesti luotettavaa ja uskottavaa vain, jos tutkimus on tehty hyvien eettisten käytäntöjen edellyttämällä tavalla. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeiden mukaan tutkimuksessa tulee noudattaa yleisesti rehellisyyttä ja huolellisuutta tutkimusta tehdessä ja tuloksia esittäessä sekä arvioitaessa. Tutkimuksen tekemisessä tulee noudattaa tieteellisen tutkimuksen kriteerejä vastaavia ja eettisiä tiedonhaku-, tutkimus- ja arviointimenetelmiä. Tutkimus tulee toteuttaa tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten mukaisesti, mukaan lukien tutkimuksen suunnittelu, raportointi sekä tietoaaineistot. Tarvittavat tutkimusluvut ja sopimukset tulee solmia tutkimuksen vaatimien osapuolten kanssa. Tutkijan tulee kunnioittaa muita tutkijoita viitaten aina huolellisesti ja asiamukaisella tavalla muiden tuottamaan aineistoon. (Tutkimuseettisen neuvottelukunta 2012, 6.)

Tätä tutkimusta aloitettaessa tehtiin yhteistyösopimus PALMU-hankkeen kanssa. Tämän opinnäytetyön toteuttamiseen tarvittiin useampi tutkimuslupa, sillä tutkittavat olivat eri sosiaali- ja terveyspalvelutuottajien alaisia yksiköitä. Tutkimuslupahakemukset lähetettiin kaikille eri tahoille, jotka hallinnoivat sosiaali- ja terveyspalveluiden alaisia vammaispalveluiden toimintakeskuksia Etelä-Pohjanmaalla. Nämä tahot olivat Järvipohjanmaan Perusturva, JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä, Kuusiolinna Terveys Oy, Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä, Kuntayhtymä Kaksineuvoinen, Lapuan kaupunki, Virtain kaupunki ja Seinäjoen kaupunki. Aineistoa kerättiin sähköisellä kyselylomakkeella ainoastaan niistä toimintakeskuksista, joihin oli myönnetty tutkimuslupa.

Olen pyrkinyt huolellisuuteen ja rehellisyyteen tutkimustyötä tehdessäni. Olen arvioinut käyttämäni tiedonhaku-, tutkimus- ja arviointimenetelmät eettisesti kestäviksi menetelmiksi. Eettisesti kestävä opinnäytetyön kirjoittaminen vaatii lähteiden oikeaoppisen käyttämisen ja merkitsemisen. Olen kunnioittanut muita tutkijoita viittaamalla aina aineiston tuottajaan, kun olen käyttänyt muiden tuottamaa tietoa lähteenä tutkimuksessani. Tässä opinnäytetyössä on käytetty lähteinä erilaisia verkkolähteitä ja painettuja julkaisuja. Tämä tutkimus on

kokonaisuudessaan pyritty toteuttamaan tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten mukaisesti, mukaan lukien tutkimuksen suunnittelu, raportointi ja aineistojen käsittely.

Opinnäytetyön kyselyn vastaanottajia informoitiin etukäteen riittävästi tutkimuksen sisällöstä ja tavoitteista. Kyselyn saatekirjeessä korostettiin tutkimukseen osallistumisen vapaaehtoisuutta, sekä tutkittavien anonymiteettia. Kyselyn vastaukset talletettiin salasanalla varustettuun Webropol-kansioon, johon ainoastaan opinnäytetyön tekijällä oli pääsy. Tutkimusta varten kerätty aineisto poistetaan lopullisesti tämän tutkimuksen valmistuttua.

Tutkimuksen luotettavuutta arvioitaessa keskeisiä käsitteitä ovat tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti. Vehkalahden (2008, 41) mukaan validiteetti merkitsee tutkimuksessa käytetyn mittarin kykyä mitata sitä, mitä on tarkoitus mitata. Tässä opinnäytetyössä tutkimuksen mittarina toimi kysely. Tutkimuksen validiteettia tulee tarkastella jo tutkimuksen alusta lähtien aina valmistumiseen saakka. Validiteetin arvioinnissa huomioidaan, miten teoreettiset käsitteet on onnistuttu siirtämään mittariin, ymmärtävätkö tutkija ja tutkittavat kysymykset samalla tavalla sekä mittarin mahdolliset epätarkkuudet. Mittaria suunniteltaessa on myös erittäin tärkeää, että mittari suunnitellaan vastaamaan tutkimuskysymyksiin. (Vilka 2007, 150–151.) Tässä tutkimuksessa kyselylomake pyrittiin muodostamaan siten, että vastaukset vastaisivat mahdollisimman hyvin tutkimuskysymyksiin. Vastausten myötä nähtiin, että kyselyllä saatiin vastaukset kaikkiin tutkimuskysymyksiin. Kyselylomakkeessa määriteltiin lyhyesti, mitä Green Care tarkoittaa, ja sillä pyrittiin tutkijan ja vastaajien yhteiseen ymmärrykseen aiheesta. Lisäksi kyselylomakkeessa oli kysymyksiä, jotka eivät suoraan vastanneet tutkimuskysymykseen. Nämä kysymykset liittyivät kiinnostukseen Green Care -toimintaa kohtaan. Kysymyksistä saadut vastaukset koettiin kuitenkin hyödyllisinä kokonaiskuvan muodostamisessa aiheesta.

Reliabiliteetti tarkoittaa tutkimustulosten tarkkuutta ja toistettavuutta. Tutkimusta voidaan pitää luotettava ja tarkkana, kun tutkijasta riippumatta samanlaisessa toistetussa mittauksessa saadaan tarkalleen sama tulos. Tutkimuksen luotettavuutta voivat heikentää mahdolliset satunnaisvirheet. (Vilka 2007, 149–150.) Tämän tutkimuksen kyselyn tulokset olisivat oletettavasti samanlaisia, mikäli kysely tehtäisiin lyhyen ajan sisällä uudestaan. Tämän kyselyn tulokset olisivat suoraan toistettavissa vain Etelä-Pohjanmaalla, missä kysely toteutettiin, eivätkä tulokset ole suoraan toistettavissa muualla Suomessa. Kyselyn toistettavuus

ei myöskään todennäköisesti onnistuisi pidemmän ajan kuluessa, sillä Green Care -menetelmien käyttö toimintakeskuksissa saattaa lisääntyä.

Kyselytutkimuksen luotettavuutta tarkasteltaessa luotettavuuteen vaikuttaa oleellisesti myös vastausprosentti, joka on nykyään tyypillisesti alle 50 %. Tutkimuksen edustettavuus on sitä alhaisempi, mitä alhaisempi vastausprosentti on (Vehkalahti 2019, 44). Tämän opinnäytetyön kyselyn vastausprosentti on 92 %, mikä on todella korkea kyselylle. Korkeaa vastausprosenttia selittää se, että tutkimuksen otos oli kohtuullisen pieni.

Arvioin, että tämän opinnäytetyön tuloksia ei voida luotettavasti yleistää koskemaan koko Etelä-Pohjanmaan alueen toimintakeskuksia, sillä kyselyyn vastasi vain noin puolet alueella sijaitsevista vammaispalveluja tuottavista toimintakeskuksista. Mielestäni tämä opinnäytetyö toimii kuitenkin suuntaa antavana tietona Green Caren käytöstä Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa.

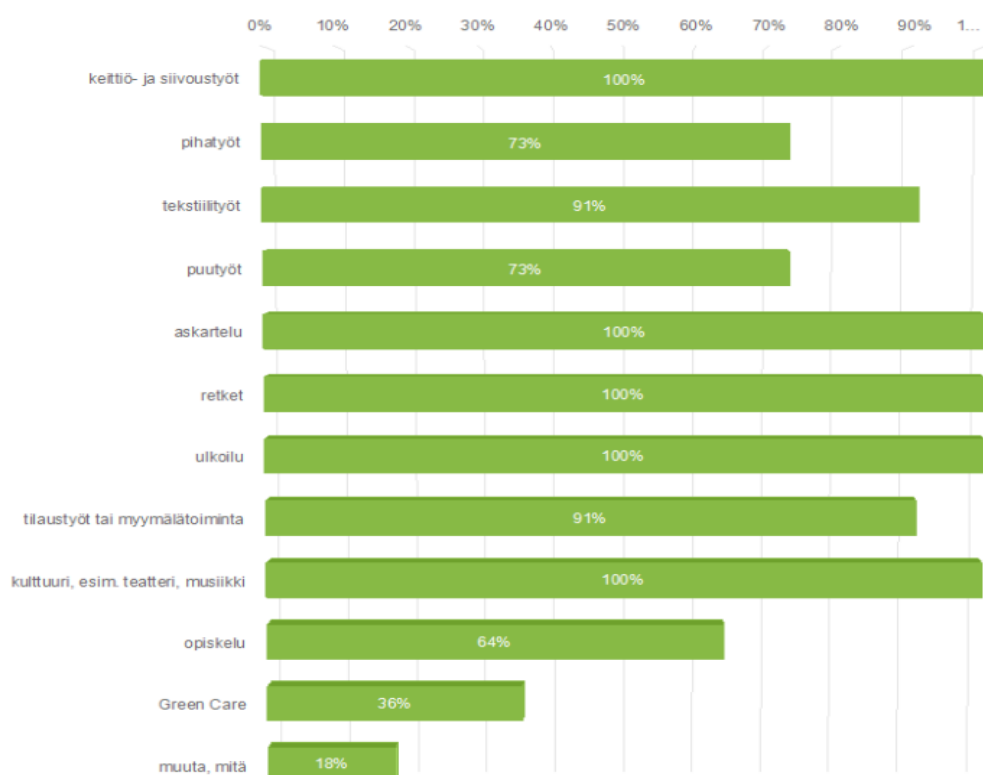
6 TUTKIMUSTULOKSET

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa käytetään Green Care -menetelmiä, ja millaisia haasteita ja onnistumisen kokemuksia toiminnassa on ilmennyt. Tässä luvussa esitellään kyselyn tulokset. Määrälliset ja laadulliset tulokset esitellään yhdessä kokonaisuuden selkiyttämiseksi. Tutkimustuloksia kuvataan tekstein ja kaavioin, sillä tulokset halutaan esittää lukijalle mahdollisimman selkeästi. Tulostulosten on myös sisällytetty avoimen kysymyksen suoria lainauksia.

6.1 Taustatiedot

Kyselyyn vastasi 11 vastaajaa eri toimintakeskuksista. Kaikki vastaajat olivat Etelä-Pohjanmaan alueelta. Jokaisesta toimintakeskuksesta oli valtuutettu yksi henkilö vastaamaan kyselyyn, joten kaikki vastaukset tulivat eri yksiköistä.

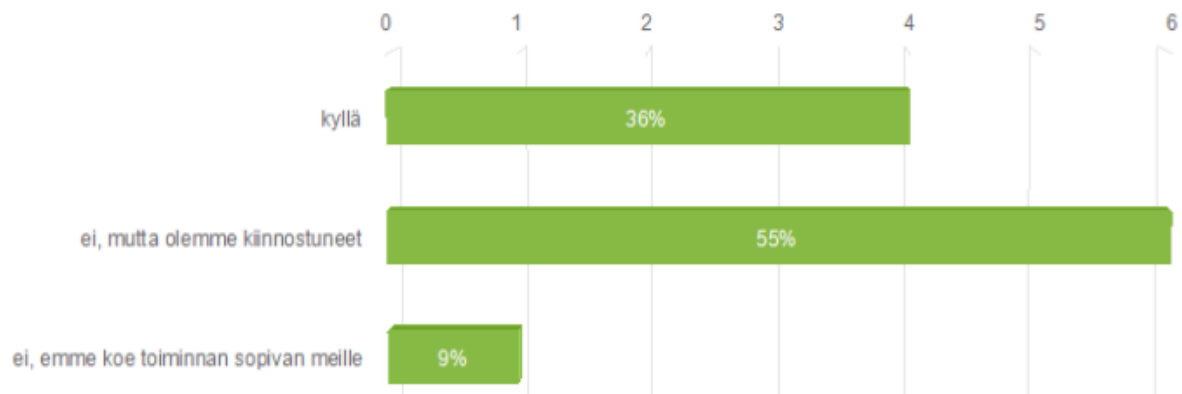
Taustatietoihin vastasivat kaikki 11 vastaajaa. Taustatietona kysyttiin toimintakeskuksien suuntaa antavia asiakasmääriä. Vastaajista kolme vastasi asiakasmäärän olevan alle 20 asiakasta (27 %), seitsemän vastasi 20–35 asiakasta (64 %) ja yksi vastasi yli 35 asiakasta (9 %). Taustatietona haluttiin myös selvittää, minkälaista toimintaa toimintakeskuksissa toteutetaan. Kuvio 3. kuvaa toimintakeskuksien toimintaa. Kysymyslomakkeessa kysyttiin, onko toiminta erityisesti painottunut joihinkin tiettyihin osa-alueisiin. Kuusi vastaajaa eri toimintakeskuksista kuvasi toimintansa painottuvan muun muassa kulttuuriin ja musiikkiin, Green Careen, kädentaitoihin ja alihankintatöihin.

Kuvio 3. Toimintakeskuksien toiminta. (n=11)

6.2 Green Care -menetelmien käyttö

Tutkimuksessa haluttiin selvittää, käyttivätkö vastaajat ammatillista Green Care -toimintaa. Kysymykseen vastasi 11 henkilöä. Vastauksista selviää, että alle puolet vastaajista käytti ammatillista Green Care -toimintaa. Vastaajista neljä (36 %) toteutti ammatillista Green Care -toimintaa. Vastaajista kuusi (55 %) ei toteuttanut, mutta oli kiinnostunut aiheesta. Yksi vastaajista (9 %) ei kokenut Green Care -toiminnan sopivan heille. (Kuvio 4.)

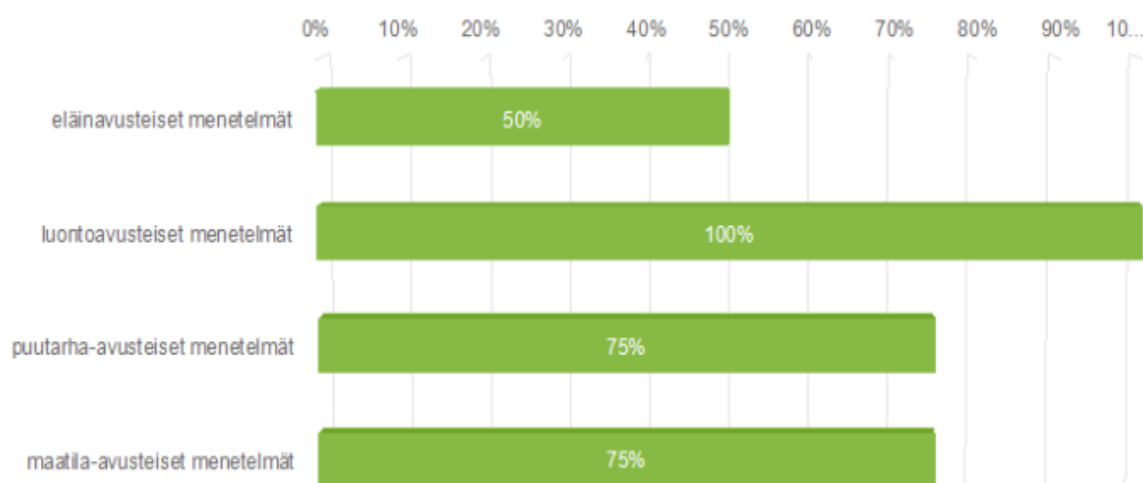

Kuvio 4. Ammatillinen Green Care -toiminta. (n=11)

6.3 Toimintakeskuksien ammatillinen Green Care -toiminta

Jos toimintakeskus vastasi edelliseen kysymykseen harjoittavansa ammatillista Green Care -toimintaa, kysely ohjautui automaattisesti seuraavana käsittelemään tämän osion seuraavia kysymyksiä.

Kyselyssä kysyttiin, millaisia Green Care -menetelmiä he käyttivät toiminnassaan. Tähän kysymykseen vastasi neljä henkilöä. Vastaajista kaksi (50 %) käytti eläinavusteisia menetelmiä. Kaikki neljä (100 %) käyttivät luontoavusteisia menetelmiä. Vastaajista kolme (75 %) käytti puutarha-avusteisia menetelmiä. Maatila-avusteisia menetelmiä käytti toiminnassaan kolme (75 %) vastaajaa. Kuvio 5. kuvaa Green Care -menetelmien käyttöä toimintakeskuksissa.

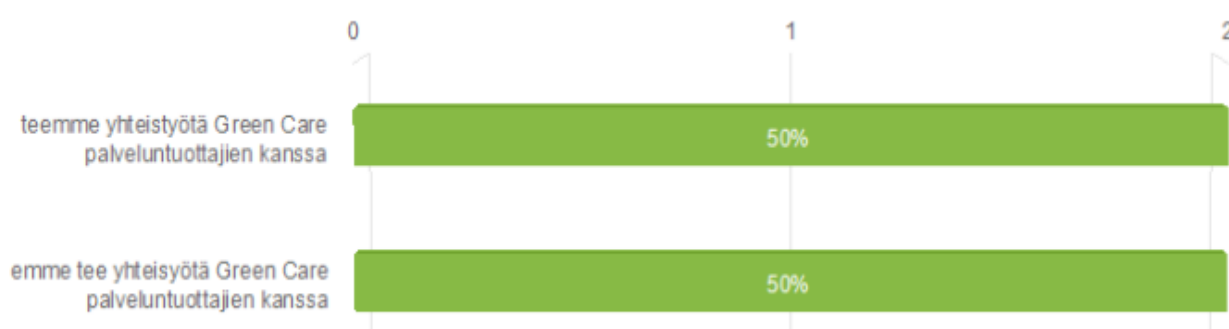
Kuvio 5 .Green Care -menetelmien käyttö toimintakeskuksissa. (n=4)

Vastaajat saivat halutessaan kuvata tarkemmin käyttämiään menetelmiä avoimessa kysymyksessä. Tähän kysymykseen vastasi neljä vastaajaa. Luontoavusteisia menetelmiä olivat esimerkiksi liikkuminen ja retkeily luonnossa, marjastus ja luontopäivät. Eläinavusteisiä menetelmiä oli kaverikoirien vierailut. Puuhatarha-avusteisia menetelmiä toteutettiin kasvattamalla kukkia ja kasveja sekä hoitamalla omaa pihaa. Maatila-avusteista toimintaa päästiin toteuttamaan maatilalla.

Kaikki neljä (100 %) vastaajaa ilmoitti käyttävänsä Green Care -menetelmiä viikoittain. Kysymyksen vastausvaihtoehtoina oli myös kuukausittain tai satunnaisesti.

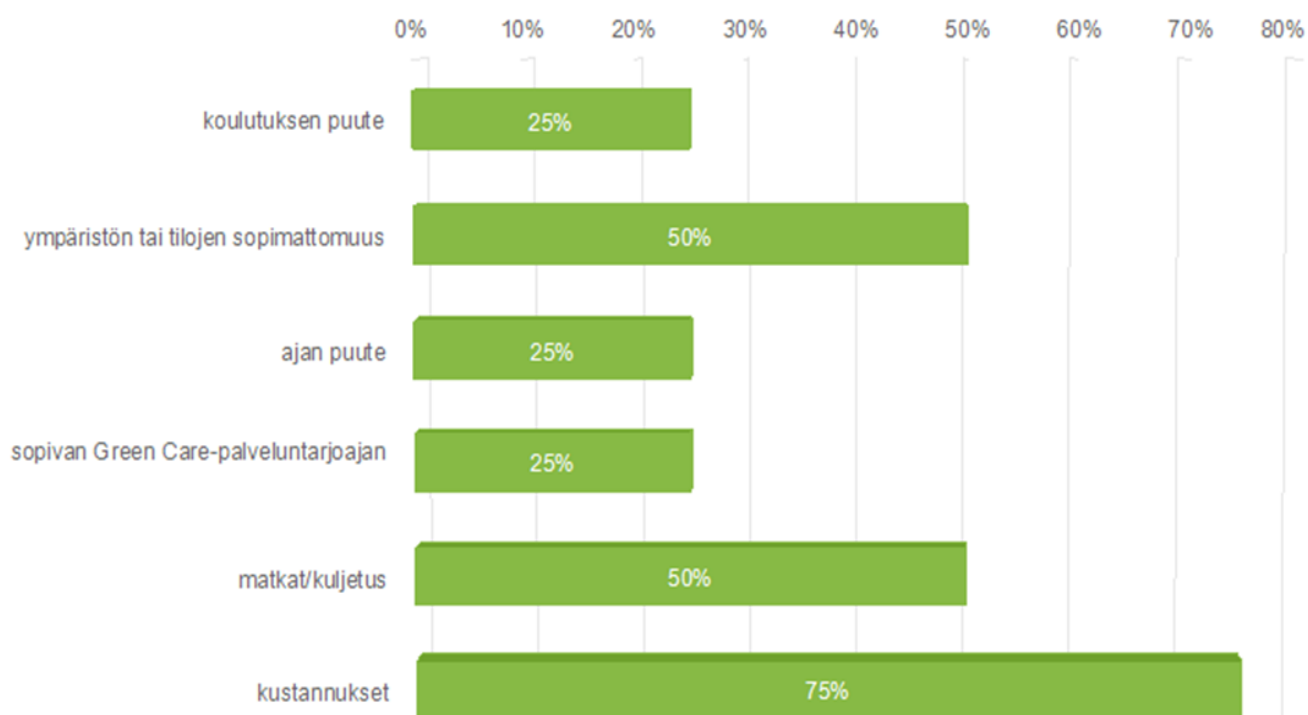
Toimintakeskuksilta kysyttiin, millaiset ryhmät heillä osallistuvat Green Care -toimintaan. Kolme (75 %) toimintakeskusta vastasi kaikkien asiakkaiden osallistuvan Green Care -toimintaan. Sen sijaan kaksi (50 %) vastasi pienryhmien osallistuvan Green Care -toimintaan.

Kyselyssä kysyttiin, tekevätkö toimintakeskukset yhteistyötä ulkopuolisten Green Care -palveluntuottajien kanssa. Kysymykseen vastasi neljä henkilöä. Green Care -menetelmiä käyttävistä toimintakeskuksista puolet vastasi tekevänsä yhteistyötä ulkopuolisten Green Care -palveluntuottajien kanssa. Kaksi (50 %) toimintakeskusta teki yhteistyötä ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa. Toiset kaksi (50 %) toimintakeskusta ilmoitti, että eivät tee tällä hetkellä yhteistyötä ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa. (Kuvio 6.)

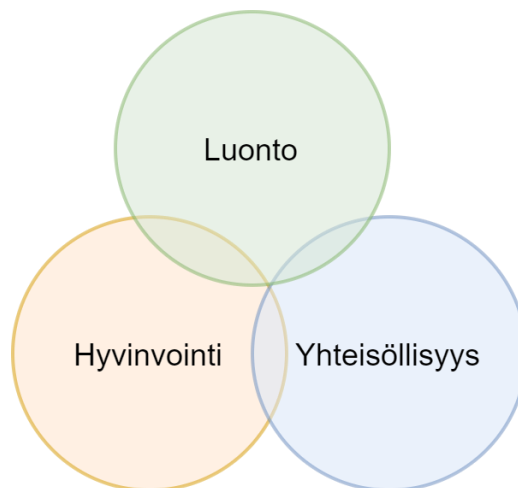
Kuvio 6. Yhteistyö ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa. (n=4)

Neljä vastaajaa vastasi kysymykseen, jossa kysyttiin, millaisia haasteita Green Care -toiminnan toteuttamisessa on ilmennyt. Toimintakeskuksilla oli erilaisia haasteita Green Care -toiminnan toteuttamisessa. Yksi (25 %) vastaajista koki haasteeksi koulutuksen puutteen. Vastaajista kaksi (50 %) koki ympäristön ja tilojen sopimattomuuden haasteelliseksi. Yksi (25 %) vastaajista koki ajan puutteen haasteeksi Green Care -toiminnan toteuttamisessa. Sopivan Green Care -palveluntarjoajan löytymisen koki haasteeksi yksi (25 %) vastaajista. Kaksi (50 %) vastaajaa koki matkat ja kuljetuksen haasteelliseksi. Kustannukset Green Care -toiminnasta koki haasteeksi kolme (75 %) vastaajaa. Kukaan vastaajista ei valinnut vastausvaihtoehtoja ei mitään näistä tai jotain muuta, mitä. (Kuvio 7.)

Kuvio 7. Haasteet Green Care -toiminnassa. (n=4)

Avoimessa kysymyksessä vastaajat saivat omin sanoin kuvailla, millaisia onnistumisen kokemuksia he olivat kokeneet Green Care -toiminnassa. Vastauksia tähän kysymykseen saatiin neljä. Vastauksista nousi esille kolme teemaa, jotka ovat yhteisöllisyys, luonto ja hyvinvointi. Yhteisöllisyys korostui kaikissa vastauksissa. Yhteisöllisyys näkyi kokemuksina olla osana ryhmää sekä osallistujien mielekkäinä kokemuksina yhdessä toimimisesta, mitä muisteltiin yhdessä vielä pitkään toiminnan päätyttyä. Luonto koettiin monipuolisena elementtinä, mikä antaa paljon mahdollisuuksia järjestää asiakaslähtöistä toimintaa. Luonnon kiertokulun seuraaminen koettiin mielekkäänä osana arkea. Green Caren nähtiin lisäävän asiakkaiden fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia. Luonnossa liikkumisen nähtiin lisäävän asiakkaiden fyysistä hyvinvointia. Psyykkisen hyvinvoinnin lisääntymistä arvioitiin asiakkaiden positiivisten tunteiden lisääntymisen kautta. Green Care -toiminnassa koettiin esimerkiksi iloa, osallisuutta sekä rauhoittumista. Green Caren koettiin olevan mielekästä sekä asiakaslähtöistä toimintaa. (Kuvio 8.)

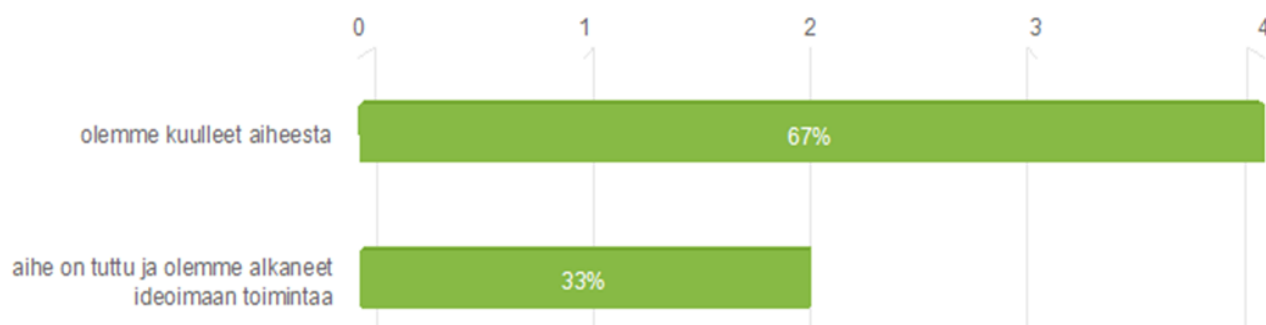

Kuvio 8. Onnistumisen kokemukset Green Care -toiminnassa.

6.4 Kiinnostus toimintaa kohtaan

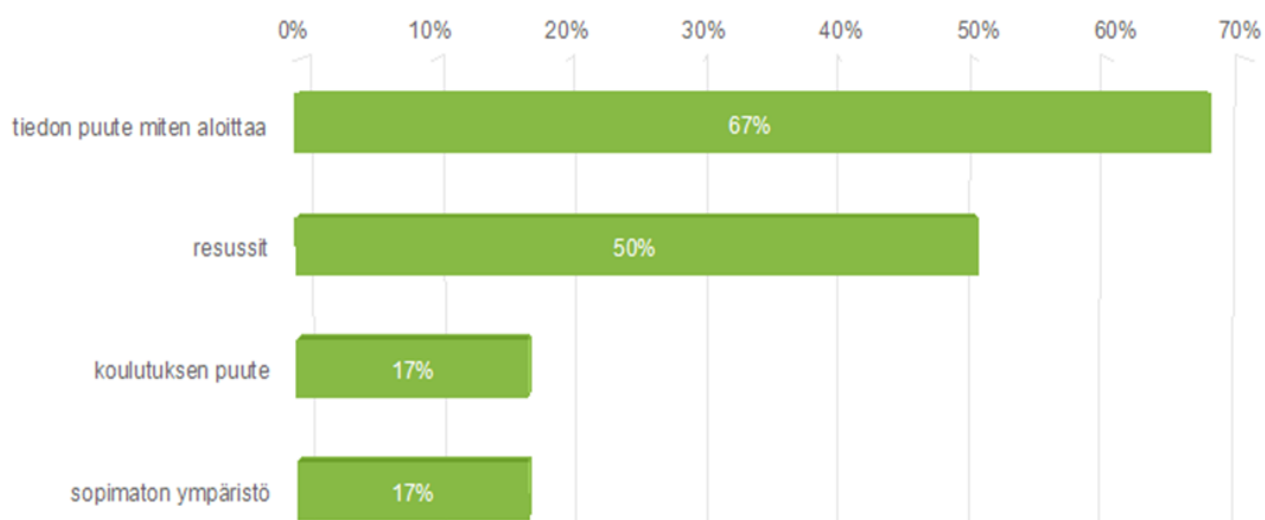
Tähän osaan kyselyä siirtyivät suoraan ne vastaajat, jotka eivät harjoita ammatillista Green Care -toimintaa, mutta ovat kiinnostuneita siitä.

Kyselyssä kysyttiin, ovatko vastaajat aikaisemmin kuulleet Green Care -toiminnasta. Kysymykseen vastasi kuusi henkilöä. Neljä (67 %) vastaajista oli kuullut aiheesta aikaisemminkin. Vastaajista kahdelle (33 %) aihe oli jo tuttu ja he olivat alkaneet ideoimaan omaa toimintaa. (Kuvio 9.)

Kuvio 9. Tietotaso Green Care -ideologista. (n=6)

Kysyttiin, millaisia haasteita Green Care -toiminnan aloittamisessa on ilmennyt. Tähän kysymykseen vastasi kuusi henkilöä. Vastaajista neljä (67 %) koki haasteeksi tiedon puutteen, miten aloittaa ammatillinen Green Care -toiminta. Puolet vastaajista (50 %) koki haasteena resurssit. Koulutuksen puute oli haaste yhdelle (17 %) vastaajista. Yksi (17 %) vastaajista koki haasteellisena toiminnalle sopimattoman ympäristön. Kukaan vastaajista ei valinnut vastausvaihtoehtoa jotain muuta, mitä. (Kuvio 10.)

Kuvio 10. Haasteet toiminnan aloittamisessa. (n=6)

Lopuksi avoimessa kysymyksessä Green Care -toiminnasta kiinnostuneet vastaajat saivat vapaasti kirjoittaa ajatuksiaan Green Caresta. Tähän vastasi kolme vastaajaa. Green Care nähtiin toimintakykyä parantavana ja voimaannuttavana asiana. Green Care -toiminnan koettaisiin tuovan uusia kokemuksia luonnosta, aisteista ja luonnon rauhoittavista vaikutuksista. Green Care oli yhteinen mielenkiinnonkohde työyhteisössä, mitä haluttiin alkaa kehittää. Alla vastaajien antamia kommentteja kysymykseen

Näemme Green Care -toiminnan voimaannuttavana ja toimintakykyä parantavana asiana.

Green Care -toiminta antaisi asiakkaille uusia kokemuksia luonnossa liikkumisesta, opittaisiin nauttimaan ja aistimaan luonnon rauhasta ja antimista. Toivoisimme, että Green Care -toiminta tulisi osaksi toimintakeskuksen arkea.

Vastausten perusteella Green Care -toiminnasta kiinnostuneet vastaajat näkevät Green Care -toiminnan soveltuvan osaksi toimintakeskuksien toimintaa.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksen kyselyyn vastasi 11 toimintakeskusta. Toimintakeskukset sijaitsivat Etelä-Pohjanmaan alueella. Suurimmassa osassa toimintakeskuksia asiakkaita oli noin 20–35. Muissa toimintakeskuksissa asiakkaita oli alle 20 tai yli 35. Kaikki toimintakeskukset, jotka käyttivät Green Care -menetelmiä, käyttivät niitä viikoittain. Suurin osa niistä toimintakeskusta vastasi kaikkien asiakkaiden osallistuvan Green Care -toimintaan ja vastasi myös pienryhmien osallistuvan Green Care -toimintaan.

Ensimmäinen tutkimuskysymykseni oli: Käytetäänkö Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa ammatillisia Green Care -menetelmiä? Green Care Finlandin ([viitattu 25.4.2022]) mukaan Green Care edistää ihmisten hyvinvointia ja osallisuutta luonto- ja eläinavusteisten menetelmien avulla. Tutkimustuloksista voidaan todeta, että vähän alle puolet vastanneista toimintakeskuksista käytti toiminnassaan ammatillisia Green Care -menetelmiä. Johtopäätöksenä tutkimustuloksista voidaan todeta, että toimintakeskuksissa on tietoisuutta luonnonhyvinvointivaikutuksista ja näin ollen toiminnassa on otettu käyttöön Green Care -menetelmiä. Yli puolet vastanneista toimintakeskuksista ei käyttänyt toiminnassaan ammatillisia Green Care -menetelmiä, mutta olisi kiinnostunut käyttämään. Loput vastanneista eivät kokeneet Green Care -menetelmien sopivan heille. Tutkimuksessa ei selvitetty tarkemmin, miksi osa kokee, ettei toiminta sovi heille.

Toimintakeskuksista, jotka vastasivat käyttävänsä toiminnassaan ammatillisia Green Care -menetelmiä, puolet käytti eläinavusteisia menetelmiä. Tutkimusten mukaan eläimen läsnäolo voi edistää ihmisten hyvinvointia ja terveyttä. Eläinavusteinen toiminta voi sisältää esimerkiksi eläinten kanssa vuorovaikutuksen harjoittelua, eläinten hoitoa tai eläin voi toimia väylänä ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. (Hautamäki 2018, 5–6.) Salovuoren (2020, 71) mukaan eläinten kohtaamisen, yhteisten kokemusten ja esimerkiksi eläinten hoidon opettelun myötä ihmiset voivat kokea rauhoittumista ja positiivisia tunteita. Salovuori jatkaa, että eläimet usein nostavat ihmisissä esille iloa sekä positiivisia mielikuvia ja muistoja. Eläimet tarjoavat mahdollisuuden kosketukseen, sekä osoittaa hellyyttä ja huolenpitoa. Toimintakeskuksissa käytettäviä eläinavusteisia menetelmiä olivat esimerkiksi kaverikoirien vierailut.

Luontoavusteisia menetelmiä käyttivät kaikki toimintakeskukset. Luontoavusteista toimintaa voi harjoittaa maalla, metsissä ja vesistöissä. Luonnossa liikkuminen ja erilaiset luontoelementit ja materiaalit mahdollistavat erilaiset elämykset ja aistikokemukset (Green Care Finland, [viitattu 25.4.2022]). Toimintakeskuksissa luontoavusteisia menetelmiä olivat esimerkiksi liikkuminen ja retkeily luonnossa, marjastus ja luontopäivät. Luonnolla on monia hyvinvointivaikutuksia, joista keskeisimpiä ovat luontoympäristöjen elvyttävät ja rauhoittavat vaikutukset (Yli-Viikari 2022, 13).

Puutarha-avusteisia menetelmiä käyttivät lähes kaikki toimintakeskukset, puutarha-avusteisuutta toteutettiin kasvattamalla kukkia ja kasveja sekä hoitamalla omaa pihaa. Johtopäätöksenä voi todeta, että puutarha-avusteiset menetelmät ovat helppoja menetelmiä toteuttaa Green Carea erilaisissa ympäristöissä. Puutarha-avusteiset menetelmät voivat lisätä ihmisten hyvinvointia, myös passiivisessa osallistumisessa (Suomi ym. 2016, 110–111).

Lähes kaikki toimintakeskukset käyttivät maatila-avusteisia menetelmiä. Maatila-avusteista toimintaa päästiin toteuttamaan maatilalla yhteistyössä Green Care -palveluntarjoajien kanssa. Maatila-avusteisuus on todettu rauhoittavaksi ja merkitykselliseksi menetelmäksi aikuissosiaalityön menetelmänä. Maatila-avusteisuus parantaa mielialaa ja vähentää ahdistusta sekä toiminta maatilaympäristössä edistää fyysistä hyvinvointia ja ylläpitää toimintakykyä. (Leck, Upton & Evans 2015.)

Toinen tutkimuskysymyksistäni oli: Millaisia haasteita ja onnistumisen kokemuksia Green Care -menetelmien käytössä on ollut? Toimintakeskuksilla, jotka harjoittivat ammatillista Green Care -toimintaa, oli erilaisia haasteita Green Care -toiminnan toteuttamisessa. Suurin osa koki haasteeksi Green Care -toiminnan aiheuttamat kustannukset. Puolet toimintakeskuksista kokivat haasteelliseksi ympäristön sopimattomuuden, matkat ja kuljetukset. Yksittäiset vastaajat kokivat haasteena ajan puutteen, sopivan palveluntarjoajan löytymisen ja koulutuksen puutteen.

Tutkimustuloksista voidaan kuitenkin todeta, että Green Care -menetelmien käyttö koetaan hyväksi osana kehitysvammaisten päivä- tai työtoimintaa. Yksi Green Care -toiminnan peruselementeistä on yhteisöllisyys, joka mahdollistaa osallisuuden kokemuksen. Osallisuuden kokemus ja yhteyden tuntu toisiin Green Care -toiminnassa voi syntyä vuorovaikutuksessa ihmisten, eläinten tai luonnon kesken. (Luonnonvarakeskus, [viitattu 1.5.2022].)

Tutkimustuloksista nousi esille kokemus osallisuuden lisääntymisestä. Toimintakeskuksien asiakkaat ja työntekijät ovat saaneet kokea yhteisöllisyyttä, ja luoneet yhdessä hyviä muistoja luonnon keskellä. Asiakkaat ovat kokeneet Green Care -toiminnan mielekkääksi ja saaneet siitä iloa. Vastauksista nousi esille kokemukset asiakaslähtöisestä toiminnasta, mikä on Green Care Finlandin ([viitattu 27.4.2022]) mukaan yksi tärkeä osa Green Care -palvelujen toteuttamista.

Vähän yli puolet koko kyselyyn vastanneista toimintakeskuksista ei käyttänyt toiminnassaan ammatillisia Green Care -menetelmiä, mutta olivat kiinnostuneet aiheesta. Aiheesta kiinnostuneet olivat jo hieman perehtyneet aiheeseen ja reilu kolmasosa vastaajista oli jo alkanut ideoimaan omaa toimintaa. Kyselyssä haluttiin myös selvittää, minkälaisia haasteita toimintakeskukset kokevat Green Care -toiminnan aloittamisessa. Neljä toimintakeskusta koki aloittamisessa haasteena tiedon puutteen, miten aloittaa ammatillinen Green Care -toiminta. Etelä-Pohjanmaan Green Care -strategiassa 2015–2020 on tunnustettu edelleen olevan haasteita Green Caren jalkauttamisessa osaksi sosiaali- ja terveystalveta. Strategia pyrkii edelleen lisäämään ihmisten tietoisuutta ja vahvistamaan osaamista ottaa käyttöön sekä toteuttaa Green Carea. Puolet toimintakeskuksista koki haasteena resurssien puutteen. Yksittäiset vastaajat kokivat haasteena koulutuksen puutteen ja toiminnalle sopimattoman ympäristön. Kyselyn lopussa Green Caresta kiinnostuneet vastaajat saivat vapaasti kirjoittaa ajatuksiaan aiheesta. Esiin nousi toive siitä, että Green Care -toiminta tulisi osaksi toimintakeskuksien arkea. Green Care nähdään voimaannuttavana ja toimintakykyä parantavana asiana, mikä edistäisi asiakkaiden hyvinvointia. Johtopäätöksenä tästä voidaan todeta, että Green Caren vaikuttavuudesta ja soveltuvuudesta kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintaan on tietoa, mutta käytännön toteutukseen on vielä matkaa.

Yhteenvetona tutkimustulosten pohjalta voidaan todeta, että Etelä-Pohjanmaalla Green Care -menetelmien käyttö koetaan hyväksi osana kehitysvammaisten päivä- tai työtoimintaa. Käytössä on monipuolisesti erilaisia Green Care -menetelmiä, joiden hyvinvointivaikutukset on tunnistettu sekä tunnustettu. Haasteita toiminnan aloittamisessa on, mutta kiinnostusta toimintaan löytyy.

8 POHDINTA

Green Care -aiheisen opinnäytetyön tekeminen on tuntunut koko opinnäytetyön prosessin ajan oikealta valinnalta. Työskentelen kehitysvammaisten henkilöiden kanssa ja olen työssäni saanut huomata Green Care -ideologian jalkautumisen osaksi sosiaali- ja terveystalvveluita. Toimintakeskukset tutkimuskohteena olivat mielenkiintoisia, sillä aikaisempia toimintakeskuksiin suunnattuja tutkimuksia Green Caren käytöstä ei ollut tehty laajemmassa mit-takaavassa koko Etelä-Pohjanmaan alueella. Tutkimustulosten mukaan Green Care -menetelmiä käytetään eteläpohjalaisissa toimintakeskuksissa monipuolisesti ja tuloksissa esiin tulleen kiinnostuksen perusteella toiminta tulee tulevaisuudessa myös lisääntymään.

Opinnäytetyön tekeminen on ollut minulle pitkä ja haastava taival. Opiskelumotivaationi on ollut ajoittain heikkoa ja opinnäytetyön tekemiseen on tullut pitkiä välillä pitkiä taukoja. Etenkin tämän raportin tuottaminen on ollut aikaa vievää. Olen kuitenkin tyytyväinen, että olen saanut kasattua itselleni motivaatiota tehdä opinnäytetyö valmiiksi ja saan tämän osan opin-toja vietyä loppuun. Valitettavasti tämän opinnäytetyön aikataulun venymisen takia, tulok-sista ei ollut suoraa hyötyä yhteistyötaholle, Green Care palvelumuotoilua ja vahvistuvia verkostoja (PALMU) -hankkeelle, sillä hanke päättyi ennen opinnäytetyön valmistumista.

Suomen ammattikorkeakoulujen sosiaalialan koulutuksen verkoston ([viitattu 28.03.2022]) mukaan sosionomin (AMK) kompetensseja ovat sosiaalialan eettinen osaaminen, asiakas-työn osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen, kriittinen ja osallistava yhteis-kuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen sekä työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen. Tämän opinnäytetyöprosessin koen kehittäneen minua pa-remmaksi osaajaksi erityisesti tutkimuksellisen kehittämis- ja innovaatio-osaamisen kompe-tensseissa, eli tutkitun tiedon tuotossa, tulkinnassa ja jakamisessa. Sosionomin (AMK) kom-petensseihin peilaten näen tämän työn kehittäneen minussa kriittistä ja osallistavaa yhteis-kuntaosaamista, minkä myötä voin ammattitaidollani vaikuttaa osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääntymiseen sekä ihmisten osallisuuteen yhteiskunnassa.

Tämän opinnäytetyön tutkimustuloksia on mahdollista hyödyntää jatkotutkimuksissa tai ke-hittämistöissä. Kehittämisehdotukseni on Green Care -toiminnan aloittamisesta toimintakes-kuksissa helposti saatavilla olevan tiedon jakaminen, esimerkiksi opaslehtisten avulla.

Jatkotutkimusehdotuksenani on myös tutkia Green Care -toiminnan vaikutuksia toimintakeskusten kehitysvammaisille asiakkaille.

Tulevaisuudessa olisi toivottavaa, että Green Care jalkautuu entistä vahvemmin osaksi sosiaali- ja terveystalvaeluita. Oikeaan suuntaan ollaan menossa, sillä tietoisuuden sekä osaa-
misen tunnistaminen ja tunnustaminen ovat selkeästi lisääntyneet. Green Care -toiminta on loistava mahdollisuus edistää ihmisten hyvinvointia sekä kestäväää kehitystä sosiaali- ja terveystalvaeluissa.

LÄHTEET

- Aho, M. & Jyllilä, S. 4.10.2017. Green Care -päivätoimintakokeilu maatilalla. [Blogikirjoitus]. [Viitattu 20.4.2022] Saatavana: <http://hoivaajavoimaaluonnosta.blogspot.com/2017/10/green-care-paivatoimintakokeilu.html>
- Duodecim. 8.9.2021. Älyllinen kehitysvammaisuus. [Verkkosivu]. [Viitattu 14.01.2022] Saatavana: <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00556>
- Green Care Finland. Ei päiväystä. Green Care -toiminnan eettiset ohjeet. [Verkkosivu]. [Viitattu 19.4.2022.] Saatavana: <https://www.gcfinland.fi/yhdistys/yhdistyksen-eettiset-ohjeet/>
- Green Care Finland. Ei päiväystä. Green Care tunnetuksi Etelä-Pohjanmaalla! - hanke. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 20.4.2022.] Saatavana: <https://www.gcfinland.fi/kehittaminen/hankkeiden-omat-sivut/green-care-tunnetuksi-etela-pohjanmaalla---hanke/>
- Green Care Finland. Ei päiväystä. Luontohoiva ja luontovoima. [Verkkosivu]. [Viitattu 18.4.2022.] Saatavana: <https://www.gcfinland.fi/green-care-/luontohoiva---luontovoima/>
- Green Care Finland. Ei päiväystä. Maatilan käyttö. [Verkkosivu]. [Viitattu 30.12.2021] Saatavana: <https://www.gcfinland.fi/green-care-/menetelmat/maatilan-kaytto/>
- Green Care Finland. Ei päiväystä. Menetelmät. [Verkkosivu]. [Viitattu 25.4.2022.] Saatavana: <https://www.gcfinland.fi/green-care-/menetelmat/>
- Green Care Finland. Ei päiväystä. Mitä on Green Care. [Verkkosivu]. [Viitattu 13.4.2022.] Saatavana: <https://www.gcfinland.fi/green-care-/>
- Green Care Finland. Ei päiväystä. Ohjaaminen. [Verkkosivu]. [Viitattu 27.4.2022] Saatavana: <https://www.gcfinland.fi/green-care-/menetelmat/ohjaaminen/>
- Halunen, H., Kurikka, A. 2020. [Verkkojulkaisu]. Green Care-toiminnan vaikuttavuus Mäki-kodissa – Luontolähtöisyys osana mielenterveyskuntoutusta. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. [Viitattu: 28.4.2022]. Saatavana: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020090420108>
- Hautamäki, L., Ramadan, F., Ranta, P., Haapala, E. & Suomela-Markkanen, T. 2018. Eläinavusteinen terapia. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 15.03.2022] Saatavana: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/236987/>
- Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. 9. uud. p. Helsinki: Edita.
- Hirsjärvi S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

- Hyvärinen, J. & Vehmasto, E. 2017. Luontoon perustuvien Green Care -palveluiden ja toimintamuotojen pääluokat. [Kuvio]. Teoksessa: Suomalainen Green Care - Luontohoivan ja Luontovoiman laatutyökirja. Luonnonvarakeskus, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ja Green Care Finland. Saatavana: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2018082834197>
- Jankkila, H. 2012. Green Care–hyvinvointia pohjoisen luonnosta. [Verkkojulkaisu]. Rovaniemi: Rovaniemen ammattikorkeakoulun julkaisusarja C, 30. [Viitattu 1.5.2022] Saatavana: <https://www.lapinamk.fi/loader.aspx?id=b48a1dc6-02d9-49d8-8c86-7736398d6d5f>
- Kaski, M., Manninen, A. & Pihko, H. 2012. Kehitysvammaisuus. 5. uud. p. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Kokkolan yliopistokeskus Chydenius. 12.8.2019. Sosiaalityön rooli ekososiaalisessa siirtymässä. [Verkkosivu]. [Viitattu 18.4.2022.] Saatavana: <https://www.chydenius.fi/fi/sosiaalitytet/tutkimus/ecosos-2/sosiaalityon-rooli-ekososiaalisessa-muutoksessa>
- Korhonen, A. & Korhonen, J. 2019. Green Care -menetelmät osana kehitysvammaisten päivätoimintaa. [Verkkojulkaisu]. Savonia-ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. [Viitattu 8.3.2022]. Saatavana: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201904044393>
- Kärkkäinen, S. 2017. "Sie teit meille metsän!" Luontoavusteinen aistihuone kehitysvammaisten päivätoimintaan. [Verkkojulkaisu] Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 30.4.2022] Saatavana: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201705178759>
- Leck, C., Upton, D. & Evans, N. 2015. Growing Well-beings: The positive experience of care farms. [Verkkolehtiartikkeli]. British Journal of Health Psychology 20, 745–762. [Viitattu 20.4.2022]. Saatavana Ebsco Academic Search Elite -tietokannasta. Vaatii käyttöoikeuden.
- Luonnonvarakeskus (LUKE). Ei päiväystä. Green Care - Hyvinvointipalveluja maaseudulta. Mitä Green Care on. [Verkkosivu]. [Viitattu 1.5.2022]. Saatavana: <https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt/hankkeet/greencare/mita>
- Luonnonvarakeskus, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos & Green Care Finland. 2018. Suomalainen Green Care – Luontohoivan ja Luontovoiman laatutyökirja. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 21.4.2022]. Saatavana: <https://jukuri.luke.fi/bitstream/handle/10024/542460/green-care-tyokirja-2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Moriggi, A. 2021. Green Care practices and place-based sustainability transformations: A participatory action-oriented study in Finland. [Verkkojulkaisu]. Wageningen: Wageningen University. Väitösk. [Viitattu 20.4.2022] Saatavana: https://www.researchgate.net/publication/352089329_Green_Care_practices_and_place-based_sustainability_transformations_A_participatory_action-oriented_study_in_Finland

- Niemi, N. 2021. Maatila-avusteisen Green Care -toiminnan tunnettuus ja käyttö Etelä-Pohjanmaalla. [Verkkojulkaisu]. Seinäjoki: Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. [Viitattu 14.4.2022] Saatavana: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021120323678>
- Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2015. Kehittämistyön menetelmät: Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3.–4. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Osallisuutta luonnosta! Green Care -toiminta kehitysvammaatyössä. Ei päiväystä. [Verkkojulkaisu]. Centria ammattikorkeakoulu: Kehitysvammaiset osallisina Green Care -palveluiden kehittämisessä osaksi päivä- ja työtoimintaa -hanke. [Viitattu 22.4.2022]. Saatavana: https://issuu.com/centriatki/docs/osallisuutta_luonnosta
- Salovuori, T. 2020. Luonto kuntoutumisen tukena. [Verkkojulkaisu]. Tampere: Mediapinta. Saatavana: <https://www.sininauhaliitto.fi/julkaisut/kirjallisuus/luonto-kuntoutumisen-tukena-verkkoversio-2020/>
- Sedu. Ei päiväystä. Palvelumuotoilua ja vahvistuvia verkostoja green care - toimintaan. [Verkkosivu]. [Viitattu 13.4.2022]. Saatavana: <https://www.sedu.fi/fi/Tietoa-Sedusta/Hanke--ja-kansainvalisyyspalvelut/Hankkeet/Green-Care---PALMU>
- Soini, K., Ilmarinen, K., Yli-Viikari A. & Kirveennummi, A. 2011. Green Care sosiaalisena innovaationa suomalaisessa palvelujärjestelmässä. Saatavana: <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/102903/soini.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Suomen Ammattikorkeakoulujen sosiaalialan koulutuksen verkosto. Ei päiväystä. Sosio-nomi (AMK) kompetenssit. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 28.03.2022] Saatavana: <https://www.sosiaalialanamkverkosto.fi/sosiaalialan-tutkinnot-ja-kompetenssit/>
- Suomi, A., Juusola, M., Anundi, E. 2016. Vihreä hoiva ja voima. Tallinna: Raamatutrukikoda.
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019. Päivätoiminta. [Verkkosivu]. [Viitattu 22.03.2022] Saatavana: <https://thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/tuki-ja-palvelut/paivatoiminta>
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 6.4.2022. Työ ja työtoiminta. [Verkkosivu]. [Viitattu 10.4.2022] Saatavana: <https://thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/tuki-ja-palvelut/tyo-ja-tyotoiminta>
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Ei päiväystä. Mitä Green Care on. [Verkkosivu]. [Viitattu 5.5.2022] Saatavana: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/tyohon-kuntouttava-green-care-etela-suomessa/mita-green-care-on>
- Tukiliitto. Ei päiväystä. Päivätoiminta. [Verkkosivu]. [Viitattu 22.03.2022]. Saatavana: <https://www.tukiliitto.fi/tuki-ja-neuvot/tyon-tekeminen/paivatoiminta/>

- Tukiliitto. Ei päiväystä. Tietoa kehitysvammasta. [Verkkosivu]. [Viitattu 15.3.2022]. Saatavana: <https://www.tukiliitto.fi/tietoa-kehitysvammasta/>
- Tuomi, J. & Sarajarvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 5. uud. p. Helsinki: Tammi.
- Tuominen, M. 2021. Kehitysvammaisuus ja itsemääräämisoikeuden esteet. [Verkkojulkaisu]. Kokkola: Kokkolan yliopistokeskus Chydenius. Kandidaatin tutkielma. [Viitattu 10.4.2022]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:juu-202110285430>
- Tutkimuseettinen lautakunta (TENK). 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsittely Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2012. [Verkkojulkaisu] Helsinki. [Viitattu 28.3.2022]. Saatavana: https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf
- Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Vehkalahti, K. 2019. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. [Verkkojulkaisu]. Helsingin yliopisto. [Viitattu 26.4.2022]. Saatavana: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/305021/Kyselytutkimuksen-mittarit-jamenetelmät-2019-Vehkalahti.pdf>
- Vehmasto, E. 2014. Green Care-toimintatavan suuntaviivat Suomessa. [Verkkojulkaisu] Jokioinen: MTT. [Viitattu 22.4.2022]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-487-509-7>
- Verner. 13.1.2022a. Työtoiminta. [Verkkosivu]. [Viitattu 18.4.2022] Saatavana: <https://verneri.net/yleis/tyotoiminta>
- Verner. 25.10.2021. Päivätoiminta. [Verkkosivu]. [Viitattu 18.4.2022] Saatavana: <https://verneri.net/yleis/paivatoiminta>
- Verner. 27.1.2022b. Luontoavusteisuus ja green care kehitysvammatyössä. [Verkkosivu] [Viitattu 22.4.2022] Saatavana: <https://verneri.net/yleis/luontoavusteisuus-ja-green-care-kehitysvammatyossa>
- Vilkka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Vilkka, H. 2015. Tutki ja kehitä. 4. uud. p. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Yli-Viikari, A. 2022. Tassunjälkiä sydämessä ja mielessä: Luontoavusteisuus lasten ja nuorten tukipalveluissa. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 5/2022. Luonnonvarakeskus. Helsinki. [Viitattu 12.4.2022] Saatavana: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-356-5>

Ympäristöministeriö. Ei päiväystä. Mitä on kestävä kehitys. [Verkkosivu]. [Viitattu 13.4.2022.] Saatavana: <https://ym.fi/mita-on-kestava-kehitys>

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomake

Liite 2. Saatekirje

Liite 1. Kyselylomake**Green Care-menetelmien käyttö Etelä-Pohjanmaan
toimintakeskuksissa**

1. Montako asiakasta toimintakeskuksessanne käy?

- ☐ alle 20
- ☐ 20-35
- ☐ yli 35

**2. Minkälaista toimintaa toimintakeskuksessanne on?
(voitte valita monta vaihtoehtoa)**

- ☐ keittiö- ja siivoustyöt
- ☐ pihatyöt
- ☐ tekstiilityöt
- ☐ puutyöt
- ☐ askartelu
- ☐ retket
- ☐ ulkoilu
- ☐ tilaustyöt tai myymälätoiminta
- ☐ kulttuuri, esim. teatteri, musiikki
- ☐ opiskelu
- ☐ Green Care
- ☐ muuta, mitä _____

3. Mikäli toimintanne on erityisesti painottunut johonkin edellä mainituista, niin mihin toimintoihin?

4. Green Care on ammatillista toimintaa, mikä hyödyntää luontoa, luontoelementtejä ja eläimiä hyvinvoinnin edistämiseen. Green Care-menetelmiä käytetään pääasiassa luonto- ja maaseutuympäristössä, mutta luontoelementtejä voidaan tuoda myös kaupunkiympäristöön.

Käytetäänkö toimintakeskuksessanne ammatillisia Green Care-menetelmiä?

- ☐ kyllä
- ☐ ei, mutta olemme kiinnostuneet
- ☐ ei, emme koe toiminnan sopivan meille

5. Mitä Green Care-menetelmiä toimintakeskuksessanne käytetään?

- ☐ eläinavusteiset menetelmät
- ☐ luontoavusteiset menetelmät
- ☐ puutarha-avusteiset menetelmät
- ☐ maatala-avusteiset menetelmät

6. Kuinka usein käytätte toiminnassanne Green Care-menetelmiä?

- ☐ viikottain
- ☐ kuukausittain
- ☐ satunnaisesti

7. Millaiset ryhmät osallistuvat Gree Care toimintaan?

- ☐ kaikki asiakkaat
- ☐ pienryhmät

8. Millaista Green Care toimintaa toteutatte itse toimintakeskuksessanne?

9. Teettekö yhteistyötä toimintakeskuksen ulkopuolisten Green Care-palveluntuottajien kanssa?

- ☐ teemme yhteistyötä Green Care palveluntuottajien kanssa
- ☐ emme tee yhteistyötä Green Care palveluntuottajien kanssa

10. Millaisia haasteita olette kokeneet Green Care- toiminnan toteuttamisessa?

- ☐ koulutuksen puute
- ☐ ympäristön tai tilojen sopimattomuus
- ☐ ajan puute
- ☐ sopivan Green Care-palveluntarjoajan puute
- ☐ matkat/kuljetus
- ☐ kustannukset
- ☐ ei mitään näistä
- ☐ jotain muuta, mitä _____

11. Millaisia onnistumisen kokemuksia olette saaneet Green Care-toiminnassanne?**12. Millaista aikaisempaa tietoa tai kokemusta teillä on Green Care- toiminnasta?**

- ☐ olemme kuulleet aiheesta
- ☐ aihe on tuttu ja olemme alkaneet ideoimaan toimintaa

13. Millaisia mahdollisia haasteita on ilmennyt ammatillisen Green Care-toiminnan aloittamisessa?

- ☐ tiedon puute miten aloittaa
- ☐ resussit
- ☐ koulutuksen puute

☐ sopimaton ympäristö

☐ jotain muuta, mitä _____

14. Vapaa sana, tähän voitte halutessanne kertoa lisää ajatuksistanne ja kokemuksistanne Green Care-toiminnasta.

Liite 2. Saatekirje

Saatekirje

30.09.2021

Sähköinen kysely opinnäytetyöhön - Green Care-toiminta Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa

Hei,

olen Minna-Maria Salo, sosionomiopiskelija Seinäjoen Ammattikorkeakoulusta. Teen opinnäytetyötä, jossa tutkitaan, miten Green Care-menetelmät näkyvät Etelä-Pohjanmaan toimintakeskuksissa vuonna 2021. Tarkoituksena on myös selvittää, millaisia mahdollisia haasteita sekä onnistumisen kokemuksia Green Care-toiminnassa on ilmennyt.

Vastaamalla kyselyyn, annatte tärkeää tietoa toimintakeskuksenne ajankohtaisesta tilanteesta. Kyselyyn vastaajien henkilöllisyys sekä toimipiste pidetään salassa ja tietoja käsitellään luottamuksellisesti.

Kyselyyn vastaaminen kestää noin 5–10 minuuttia.

Kyselyn vastausaika päättyy 8.10.2021 klo 21.

Tämän sähköpostin lopussa on linkki, josta pääsette vastamaan kyselyyn. Kiitos!

Kunnioittaen,

Minna-Maria Salo

minna.salo@seamk.fi

p.0451129561